

20. JULIJ 2001

številka 25

SOBOTOŠKE

NOVINSKE

GLASILO MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

S O B O Š K I D N E V I 2 0 0 1

S petkom 13. tega meseca in nastopom dveh domačih glasbenih skupin, so se iztekli letošnji Soboški dnevi, ki smo jih napovedali na zadnji strani junijske številke Soboških novin. V julijski pa prav tako v barvah, objavljamo tiste fotografije, ki jih je posnel Jože Pojbič.

Pred uradno otvoritvijo na prvi letošnji soboški dan sta namesto pričakovanih štirih nastopili le dve godbi na pihala: poleg soboške še pihalna godba iz Gornje Radgone.

Med folklornimi skupinami, ki so nastopile na prireditvenem odru v soboškem parku, je bila posebej atraktivna moška zasebna Gehem iz Turčije.

V odsotnosti župana Antona Slavica, ki je občane povabil na prireditve v brošuri za Soboške dneve 2001, je imel otvoritveni nagovor podžupan Rudolf Horvat. Izjemno bogat pa je bil tokrat ognjemet nad središčem mesta, ki je bilo prizorišče prvega sklopa dogajanja.

Navdušile so tudi slovaške plesalke iz folklorne skupine Oravan, vseh napovedanih pa iz mariborskega Lenta ni bilo na oder v Mursko Soboto.

Klovnesa Mika - Maka je navdušila otroke

Glasilo SOBOŠKE NOVINE
izdaja MESTNI SVET

Ustanovitelj je MESTNA
OBCINA MURSKA SOBOTA,
Kardoševa ulica 2, 9000
Murska Sobota

Izdajateljski odbor:
Anton SLAVIC, Ernest
EBENSPÄNGER, Draga
BRATKOVIČ, Jožef REČEK,
Darko RUDAŠ, Drago
ŠIFTAR, Franc ZVER, Vili
ŽIZEK in Franc
WEINDORFER

Odgovorna urednica:
Brigita BAVČAR

Jezikovni pregled:
Matija ŽIZEK

Naslovnica: Jože POJBIČ

Grafična priprava in tisk:
TISKARNA KLAR Murska
Sobota

Naklada: 7000 izvodov

Soboške novine prejemajo
gospodinjstva v mestni
občini brezplačno.

Geza Erniša - prvi škof slovenskih evangeličanov

S s formalno potrditvijo dosedanjega najvišjega cerkvenega dostojanstvenika slovenskih evangeličanov - seniorja Geze Erniša v škofa, je bil v soboški evangeličanski cerkvi postavljen novi mejnik v več kot 450-letni zgodovini razvoja te cerkvene skupnosti na Slovenskem.

Ob navzočnosti najvišjih predstavnikov evangeličanske cerkve številnih evropskih držav ter cerkvenih dostojanstvenikov drugih cerkva v Sloveniji - od rimskokatoliške, pravoslavne in binkošne, drugih najvišjih predstavnikov političnega in javnega življenja, med njimi je bil tudi predsednik države Milan Kučan s soprogo Štefko, je bil za obdobje šestih let potrjen tudi inšpektor evangeličanske cerkve na Slovenskem Aleksander Kerčmar ter ostali delavci cerkve.

Škof Geza Erniša, ki je doslej že vrsto let opravljal naloge seniorja kot najvišjega predstavnika cerkve v državi, je doma iz Tešanovec, živi in naloge dušnega pastirja pa opravlja v cerkveni občini Moravci. Pred tem pa je bil 18 let duhovnik v cerkveni občini Gornji Slaveči.

Novi škof se je v nastopnem nagovoru v nabito polni cerkvi v prvi vrsti dotaknil socialnih razsežnosti ljudi ter se vprašal, kako naj živimo, da bo naše življenje polno in koristno. Spomnil je, da naši bližnji niso le tisti ljudje, od katerih pomoč pričakujemo,

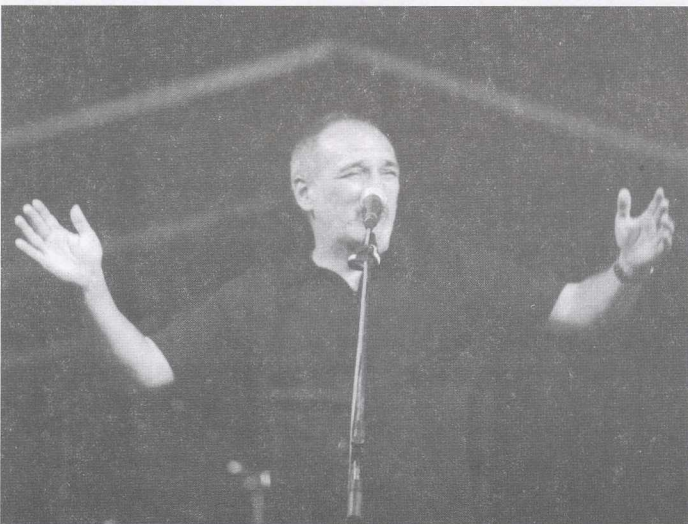
Nasmejani škof slovenskih evangeličanov Geza Erniša, na poti iz cerkve z inšpektorjem Aleksandrom Kerčmarjem

temveč tudi tisti, ki našo pomoč potrebujejo. Prepričan je, da so pred nami lepi časi, za dosego le-teh pa se moramo potruditi sami. Cerkev oziroma ravnanje po božjih načelih je za to najbolj trdna pot. Še posebej tedaj, ko se s čistim srcem zavemo svojih največjih orožij na svetu - ljubezni in molitve.

Geza GRABAR

UREDNIŠKI KOMENTAR

M nožica obiskovalcev na prvo julijskem večernem nedeljskem koncertu Đordeta Balaševića v soboškem parku je bila vrhunec letošnjih soboških dnevov. Odvijali so se na različnih lokacijah: otvoritev v središču mesta, nastopi na osrednjem odru v soboškem parku in v grajski dvorani in na grajskem dvorišču. Prav tako so bili razdeljeni v sklope in to v časovnem razponu od 24. junija do vključno 13. julija, s prireditveno prazno soboto, 30. junija, ko je v parku brnel le hladilni agregat pod spalničnim oknom podpisane urednice Soboških Novin.

Tukajšnje gospodarstvo je, razen svetlih izjem, na psu in sponzorjev je vse manj. Zato je vse manj tudi plačanih prireditev. Domače skupine, ki so nastopile, so bile v programski knjižici napovedane kot spremljevalne prireditve, in so nastopale zastonj. Medtem pa je bil honorar (tako pravi glas z ulic, in ulica Štefana

Kovača je zaradi kalitve nočnega miru v soboškem parku in neurejenega dnevnega prometa, posebej razburjena) za pevsko zvezdo iz Vojvodine 25 tisoč nemških mark! Domači nastopajoči niso dobili niti tolarja za svoj nastop in bojda bi morali biti srečni, da jim je bila javna promocija sploh omogočena!

Za letno produkcijo Šole sodobnega plesa v Murski Soboti je bilo potrebnega veliko truda in nenazadnje tudi sredstev s katerimi s(m)o svojim otrokom - plesalcem s plačilom omogočili vključitev v šolo sodobnega plesa in jih vzpodbujali, da so po pouku vztrajali na vajah. Podobno velja tudi za vaje ansambla Children of the Night in njihov nastop na grajskem dvorišču v Murski Soboti. Na Soboških dnevih je skupaj z njimi nastopil za to prireditev posebej ustanovljen pevski zbor. Staršem je namreč ljubše, da naši otroci pojejo in plešejo, kot pa, da pijejo ali se drogirajo v soboškem parku. V njem smo se imeli nekoč radi in se nismo opijali ob koncu šolskega leta ali kar tako za zabavo razbijali steklenice v dokaz polnoletnosti. Dokler gre za zaslužek, je očitno vse dovoljeno, ker pa denarja pri vseh in za vse ni na pretek, se od slabega vina hitro zvrtil. Zastaja pa dih ob logiki, ki je pri nas vse bolj opazna. Tuje (pre)plačujejo, domačim ljudem pa ne privoščijo niti simboličnega honorarja, kaj šele poštenega plačila za opravljeno delo. Pa najsi gre za nastop, njegov posnetek ali kaj drugega, kar zahteva določen trud, ki je s takšnim odnosom izničen.

Kdo ve, morda je poleg domnevne kapi razlog, da je napovedani koncerta Zdenek Billy Dixilend Band, pred Balaševićevim vrhunskim nastopom odpadel, tudi ta, da pač domači glasbeniki niso želeli biti le predskupina. Špirit Band, ki je (v zasedbi Marjan Gerenčer, Jože Rappl, Andrej Celec, Danilo Celec in Marjan Vidic) nastopil po tridesetih letih, pa svoj honorar ni mogel nameniti soboški porodnišnici - ker ga ni dobil. Čeprav je s svojim več kot dve uri trajajočim koncertom navdušil prisotne, kar je potrdil aplavz na zadnjem večeru soboških dnevov 2001.

Brigita BAVČAR

Druga izredna seja mestnega sveta

V Murski Soboti se je zadnji petek v juniju opoldne na drugi izredni seji v tem mandatu sestal mestni svet. Edina točka dnevnega reda je bila, po ugotovitvi prisotnosti, ki je omogočila obravnavo (pred izrekom roka za posredovanje predloga za začetek postopka o ustanovitvi občin oziroma spremembo njihovih območij) pobuda krajevne skupnosti Martjanci, o izločitvi iz občine Moravske Toplice in njeni vključitvi v Mestno občino Murska Sobota.

Po uvodni razlagi Nade Šiftar, načelnice oddelka za splošne zadeve v mestni upravi in pozitivnih stališčih predstavnikov v mestnem svetu prisotnih strank (za SDS Drago Šiftar, za SLS SKD Franc Zver, Zelene Sobote Franc Meolic, za ZLSD Nadja Ivanc - Milošević in za LDS Rudi Horvat) je predsedujoči v mestnem svetu odprl razpravo. Svetnica Draga Bratkovič je razpravljala o lekarniški in zdravstveni oskrbi prebivalcev tega območja, ki ne sme biti motena. Za tem je bil sprejet sklep, ki pogojuje, obveznosti do občine Moravske Toplice in Mestne občine Murska Sobota s pisnim sporazum, kot osnovo.

Za možnost vključitve Martjanec v mestno občino se je že v naprej zahvalil predsednik krajevne skupnosti Franc Kodila, ki je tudi podpisnik pobude za izločitev naselja iz občine Moravske Toplice in priključitve v Mestno občino Murska Sobota. Pred mikrofonom je povedal, da je to že dolgoletna želja, iz časov oblikovanja novih občin. Naselje Martjanci ima zgrajeno kanalizacijo, ki je priključena na čistilno napravo v Murski Soboti, oskrbuje se tudi iz mestnega vodovoda, šoloobvezni otroci se vključujejo v tukajšnji šolski okoliš, od 206 zaposlenih iz Martjanec jih je v Murski Soboti 191.

Zaradi vsega naštetega vidijo krajani večjo razvojno perspektivo v soboški občini in si želijo, da bi jim v državnem zboru prisluhnili.

Naselje Martjanci ima 152 hišnih števil in 514 prebivalcev, med katerimi je 15 samostojnih podjetnikov. Je strnjeno naselje s pošto, ambulanto, lekarno, vrtcem, kmetijsko zadrugo, cerkvijo, vaško-gasilskim domom ter rekreacijskim centrom.

ZASTOJ PRI GRADNJI AVTOCESTE NA NAŠEM KONCU

V sejni dvorani mestne občine Murska Sobota so se v vročem ponedeljkovem dopoldnevu na temo izgradnje avtoceste med Mariborom in Lendavo zbrali (redki) župani in poslanci iz pomurskih ter občine Maribor. Pogovor sta vodila župan mestne občine Anton Slavic in mariborski župan Boris Sovič. Gostitelj je uvodoma opravičil odsotnost svojega svetovalca za investicije, ker je Anton Stihlec zbolel, izpostavil pa zaključke zadnjega srečanja. Med njimi je bila izhodiščna ugotovitev, da prihaja do zastoja izgradnje avtocest na območju severovzhodne Slovenije.

Pomurje bo na vrsti po Primorski ter Trojanah je bilo slišati med tistim, kar je povedal državni sekretar za ceste Anton Šajna. Pa tudi, da je izvedba nacionalnega programa izgradnje avtocest odvisna predvsem od letošnjega rebalansa in Darovega podpisa pogodbe, ki je pogojen z viri. Med njimi je pomemben tudi bencinski tolar in novi zakon o njem, ki je v pripravi.

Direktorja DARSA mag. Janeza Božiča v Mursko Soboto ni bilo, Abdon Peklaj pa je povdaril, da je za naše območje v pripravi kar nekaj projektov izvedbe. Poslanec v državnem zboru Andrej Gerenčer, ki je tudi predsednik državnega odbora za infrastrukturo in okolje je ob zaključku svojega daljšega nastopa pred mikrofonom, predlagal ponovno srečanje na jesen, na poletnem pa med drugim omenil, da moramo narediti vse po svojim močeh. Na novinarsko vprašanje podpisane, ali se bo po novi avtocesti vozil v Ljubljano in domov v Mursko Soboto, pred iztekom tega mandata, je odgovoril, da se to ne bo zgodilo.

Vse prepogosto se nam namreč v najbolj odmaknjeni regiji dogaja, da je iz prestolnega mesta vržena kost tista, s katero se obadajo domači oblastniki, karavana pa gre dalje in na naš konec dobivamo vse manj ter zaostajamo v razvoju. Tudi na območju cestne infrastrukture je skrajni čas, da prenehamo z organizacijo brezplodnih sestankov, na katerih nas nosijo žejne čez vodo. Kadar vozimo čez Muro na petanjskem mostu pa treptamo in se izogibamo tovornjakom na Cankarjevi ulici ter imamo že leta neurejen promet tudi na drugih soboških ulicah.

Brigita BAVČAR

ŽUPAN BETHLEHEMA DONALD T. CUNNINGAM

Med delegacijami sestrskih mest na jubilejnim avgustovskem glasbenem festivalu v Ameriki bo v Bethlehemu v Pensilvaniji v gosteh tudi ansambel Strici in sedem članska delegacija iz Murske Sobote. Vodil jo bo župan Anton Slavic, s soprogo Majdo in poslovno sekretarko v uradu župana Sonjo Švenda. V delegaciji mestne občine pa bodo še: direktor mestne uprave Tibor Cigut, županov svetovalec za investicije Anton Stihlec, načelnica za splošne zadeve Nada Šiftar Kovačič in mestna svetnica Nadja Ivanc Milošević.

Kdo od članov občinske delegacije bo pripravil reportažo iz Amerike, še ne vemo, gotovo pa bo za naše bralce zanimivo zvedeti kakšno bo potovanje čez veliko lužo k našim rojakom in njihova ljubilejna proslava. Če bomo prijetno presenečeni, se boste lahko prepričali v jesenski številki Soboških novin.

DOKUMENTARNA RAZSTAVA OB JUBILEJU

Pred dnevom slovenske vojske, 27. junijem, je direktor policijske uprave v Murski Soboti, Aleksander Jevšek, odprl razstavo ob deseti obletnici osamosvojitve Slovenije. Njegove besede o pomembnem deležu pomurskih policistov k ubranitvi samostojnosti je podkrepil dokumentarni film iz dogajanja v desetdnevni vojni na naših tleh. Ostaja pa tudi v živem spominu tistih, ki smo jo aktivno doživljali ter (so)kreirali dogodke. Pomembno je namreč, da so med poveljnikom teritorialne obrambe in tedanjo podpredsednico izvršnega sveta soboške občine dogovorjena pogajanja v Murski Soboti, zavrla grožnjo poveljujočega častnika Popadiča v soboški vojašnici, da bo razstrelil vodni stolp, pošto in občinsko stavbo, v kateri je bilo pomembno vozlišče telekomunikacij. Pogajalci so bili po funkciji predsednik skupščine občine Murska Sobota, predsednik izvršnega sveta in predstavnik občinskega Rdečega križa. Rezultat je bil neizvršitev grožnje. V Gornji Radgoni, kjer pogajanja ni bilo, so odkrili spominsko obeležje domačega kiparja, ki spominja na razdejanje mesta ob meji.

Otvoritev razstave je bila priložnost za vročitev priznanja Ernestu Lanchbauerju iz okrajnega glavarstva v Gornji Radgoni, ki je bil koordinator za sodelovanje in v tistih časih tudi deželni svetnik.

Med razstavljenimi predmeti pa smo poleg vojaškega orožja zasledili tudi belo zastavo, s katero so se po Popovičevem opustošenju mejnega prehoda, cerkve in stanovanjskega bloka predali vojaki jugoslovanske vojske.

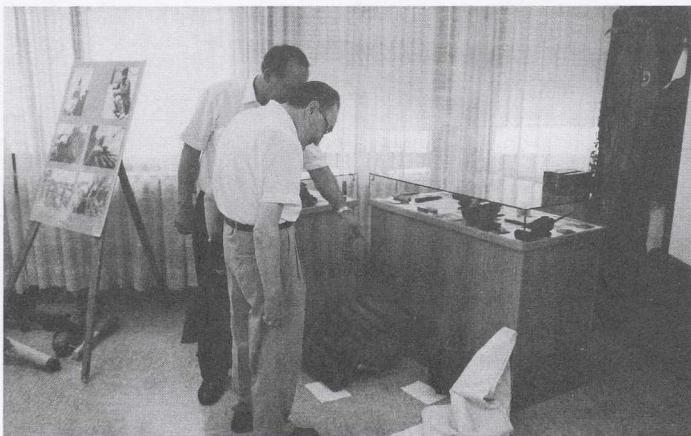

Foto: Jože POJBIČ

Apartmajsko naselje Prekmurska vas v zdravilišču Moravske toplice

Tik pred uradnim začetkom letošnje glavne počitniške sezone (28. junija) so v zdravilišču Moravske toplice tudi uradno zaključili enega največjih investicijskih projektov - namenu so

namreč predali apartmajsko naselje Prekmurska vas. Ob njem sta direktor zdravilišča Dušan Bencik (desno), (ter levo) Bojan Lavriha, direktor Electe iz Ljubljane, ki je bila soinvestitor projekta.

namreč predali apartmajsko naselje Prekmurska vas.

Ob tej priložnosti so pripravili zelo domiselno otvoritev, ki je potekala kar pod milim nebom tik pred novim apartmajskim naseljem, kar je dalo prireditvi še poseben čar.

Kot je v slavnostnem nagovoru povedal direktor Zdravilišča Moravske Toplice Dušan Bencik, je bil prav predsednik Kučan tisti, ki je pred petimi leti položil temeljni kamen za prvo fazo apartmajskega naselja, zato je prav, da s prerezanim trakom na otvoritvi projekt simbolično tudi zaključijo.

Letos se je končala že druga faza Prekmurske vasi, vredna 1,75 milijarde tolarjev. S to pomembno pridobitvijo, ki obsega kar 144 apartmajev oziroma 5.450 kvadratnih metrov neto stanovanjskih površin, je zdravilišče na najkvalitetnejši lokaciji (ob pestri in kvalitetni turistični ponudbi) sklenilo še enega iz niza številnih investicijskih projektov, ki so se v zadnjih nekaj letih zvrstili kar po tekočem traku. Spomnimo samo na večnamenski športni center z umetno travnato površino, na posodobitev in razširitev kampa, na enega najsodobnejših bazenskih kompleksov v Evropi - Terme 3000, in na igrišče za golf.

Prekmurska vas se razprostira na štirih hektarjih in je grajena v manjšem obsegu za potrebe zdravilišča. Pa z namenom prodaje na prostem trgu 202 apartmajev najvišje kakovosti, to je okrog 600 dodatnih posteljnih kapacitet; centralni objekt z recepcijo, trgovino in okrepčevalnico ter osem dvoposteljnih sob nad njim ali drugače povedano - kar 8.650 kvadratnih metrov neto stanovanjskih površin. Skupna vrednost celotnega projekta apartmajskega naselja pa znaša 2,5 milijarde tolarjev.

Edinstvena arhitektura Prekmurske vasi, ki jo je arhitekt Ignac Dugar iz Rakičana prevzel iz domačega okolja, se odlično ujema z okoljem. S severne strani je namreč gozdni park Čreta, na vzhodni strani je zdraviliški kompleks, na južni pa bo bodoči zaključni del igrišča za golf.

Geza GRABAR

SVETOVNO VOJAŠKO PRVENSTVO V TRIATLONU

Prve dni julija je bila Murska Sobota gostiteljica najpomembnejšega športnega dogodka doslej - svetovnega vojaškega prvenstva v triatlonu, ki je bilo že 8. po vrsti.

Udeležilo se ga je blizu 200 športnikov in njihovih spremljevalcev iz 18 držav. Ti so tekmovali v kratkem oziroma olimpijskem triatlonu (1,5 km plavanja, 40 km kolesarjenja ter 10 km teka). Po mnenju številnih gostov - med njimi je bil ves čas tekmovalca tudi predsednik Mednarodnega sveta za vojaški šport (CISM) - ter številnih športnikov, je bilo prvenstvo vzorno pripravljeno, kot odlični gostitelji pa se niso izkazali samo prireditelji 3. Operativnega poveljstva Slovenske vojske temveč tudi prebivalci Murske Sobotice in njene okolice, ki so z bučnim navijanjem med tekmovalcem spremljali prav vsakega tekmovalca.

Na slovesni otvoritvi prvenstva na mestnem stadionu Fazanerija, katere so se udeležili vojaški predstavniki domala vseh na prvenstvu sodelujočih držav, številni gostje ter več kot dva tisoč obiskovalcev, je spregovoril tudi župan MO Murska Sobota Anton Slavic. Bil je ponosen, da lahko najboljše triatlonce - vojake gosti prav Murska Sobota ter obenem vesel, da vojaki med sabo ne tekmujejo na bojiščih, temveč v športu.

Ena od številnih spremljevalnih prireditev svetovnega prvenstva v triatlonu je bila tudi predstavitev aktivnosti in najosnovnejše oborožitve Slovenske vojske ter promenade koncert orkestra Slovenske vojske. Oboje so si lahko obiskovalci ogledali v središču Murske Sobotice, in sicer na parkirišču pred Pomursko banko.

83 športnikov ter 26 športnic, ki službujejo v vojski, je moralo v soboškem jezeru ob Bakovski cesti naprej preplavati 1.500 metrov, potem so na krožni progi Murska Sobota - Krog - Murski Črnci - Murska Sobota kolesarili, sledili pa so še štirje krogi teka po mestnem parku ter ulici Štefana Kovača.

Popolno francosko zmagoslavje v Murski Soboti: Stephane Poulat (drugi), Stephanie Gros (prva), Sylvain Dodet (prvi) ter Cedric Deanaz (tretji).

Na cilju (pred LB Pomursko banko) je številno občinstvo najprej pozdravilo francoskega tekmovalca Sylvaina Dodeta. Tudi na drugo in tretje mesto sta se uvrstila francoska tekmovalca. Za nameček je njihovo popolno zmagoslavje zaokročila Stephanie Gros, ki je suvereno zmagala med ženskami.

Najboljši slovenski tekmovalec je bil Erih Pečnik, ki se je uvrstil na 23. mesto; med ženskami pa je bila naša najboljša Mateja Šimic, ki je osvojila 11. mesto.

Uradni zaključek svetovnega vojaškega prvenstva v triatlonu s slovesno podelitvijo medalj najboljšim je potekalo na ploščadi pred gradom v soboškem mestnem parku. Prireditve se je udeležil tudi načelnik generalštaba slovenske vojske Ladislav Lipič.

Francozi so v Murski Soboti dosegli popolno zmagoslavje. Posameznim zmagam so dodali tudi ekipne: v moški in ženski konkurenci ter v mešanih ekipah (na posnetku). Druga je bila ekipa Italijanov, tretji pa so bili Avstrijci.

Besedilo in slike: Geza GRABAR

LE MEDIJSKO ODMEVNA PREDSTAVITEV NAJBOLJŠIH

Foto: Geza GRABAR

Predstavitve najboljših raziskovalnih nalog in poslovnih načrtov, ki so jih naredili mladi v sklopu regionalnega centra Zveze organizacij za tehnično kulturo ter podjetniških krožkov po osnovnih šolah pod okriljem podjetja SUN, so naletele na velik medijski, ne pa tudi odziv vabljenih direktorjev. Med prisotnimi na junijski prireditvi jih je bila od 300 vabljenih le peščica, kar sklepamo, da jih je bila večina med 12. in 15. uro na delovnih mestih. Tako so zamudili priložnost spoznati kakovostni pomurski potencial. Tudi domiselni izziv na vabilu "Vojna za najboljše se je že začela" dr. Karena Maloneya, ni vžgal. Zato je predsednik RC ZTKO in območne enote Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti, Rudi Cipot, upravičeno izrazil nezadovoljstvo v svojem uvodnem nagovoru. Pa tudi prizadevanja podpredsednika RC ZOTK, dr. Mitje Slavinca, ki je vse bolj prisoten na domači sceni in predsednice Kluba Pac, Edite Ritu-per, se tokrat niso obrestovala na način, da bi bila mladim zagotovljena večja pozornost gospodarstvenikov, nenazadnje tudi predstavnikov lokalnih oblasti.

Ob podatkih, da so na območju Prekmurja in Prlekije 3904 študenti Zavoda za zaposlovanje in da je 314 dijakov in 279 študentov prejemnikov Zoisovih štipendij za nadarjene, bi se kazalo zamisliti. Kako naj pokažejo svoje znanje, če doma nimajo zaposlitvenih možnosti in zato po končanem študiju ostajajo v prestolnici ali se celo odpravijo v svet. Tu pa ostajajo samozadovoljni posamezniki, ki jim ne uspeva potegniti voza navzgor, ampak drsimo vse bolj navzdol, kar odražajo rdeče številke in analize obstoječega stanja.

OBČNI ZBOR POMURSKEGA DRUŠTVA ZA KAKOVOST

Redni občni zbor Pomurskega društva za kakovost, ki mu predseduje mu Helena Kosi, je bil priložnost za poročanja o delu v minulem ter programu dela društva za tekoče leto. Bile so tudi razrešitve in imenovanja novih članov upravnega odbora.

Na strokovnem posvetu pa so se pred zborom zbrali in dogovorili, kako bodo s svojimi prispevki sodelovali: Štefan Sobočan, Edita Ritu-per in Anja Cipot ter Štefan Ftičar. Prvi je govoril o generičnih modelih upravljanja poslovnih procesov, druga o novih standardih ISO 9001/2000. Uravnoteženi sistem kazalnikov v Zavarovalnici Triglav sta predstavljali predsednica kluba Pac in v območni enoti odgovorna za marketing ter direktorjeva hčerka. O prizadevanjih ravnateljcev za poslovno odličnost pa je govoril ravnatelj osnovne šole Črenšovci.

Na Ljudski univerzi v M. Soboti o memorandumu Evropske unije

V prvi polovici junija je soboška Ljudska univerza pripravila srečanje podružnice Andragoškega društva Slovenije. Kot predavateljice sta se srečanja udeležile predsednica ADS Melita Cimerman ter Natalija Žalec. Predstavili sta pomembnih šest točk Memoranduma Evropske unije o vseživljenjskem učenju.

Tudi Slovenija, kot kandidatka za članstvo v Evropski skupnosti, je zavezana, da pripravi akcijski načrt in izpelje razpravo z namenom, da v svoj vzgojnoizobraževalni sistem vključi elemente vseživljenjskega učenja in da vnese ključna sporočila memoranduma v prakso. Namen sprejetega Memoranduma EU pa je prav v tem, da spodbudi široko razpravo, ki bo omogočila pripravo strategije vseživljenjskega učenja na individualni in institucionalni ravni, na vseh področjih javnega in zasebnega življenja.

Na soboškem srečanju je bilo podrobno predstavljenih šest ključnih sporočil iz Memoranduma EU: zagotoviti splošen in nenehen dostop do učenja za pridobitev in obnovo spretnosti, potrebnih za nenehno participacijo v družbi znanja; vidno dvigniti raven vlaganj v človeške vire ter tako dati prednost tistemu, kar je za Evropo najpomembnejše - njenim prebivalcem; razviti učinkovite metode učenja in poučevanja ter vsebine za nenehno učenje; izboljšati poti, ki nam omogočajo, da razumemo in ocenjujemo udeležbo in dosežke, še posebej v neformalnem in formalnem (naključno-osebnem) učenju; zagotoviti, da bo vsakemu omogočen enostaven dostop do kvalitetnega informiranja in svetovanja o učnih možnostih po vsej Evropi in vse življenje; zagotoviti možnosti, da bo vseživljenjsko učenje čim bližje učencu, v njegovih lastnih okoljih in s podporo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

S posvetovanja o Memorandumu Evropske unije v Murski Soboti

Filip MATKO

POMURSKA BANKA(ŠE) NI VKLJUČENA V NOVO LJUBLJANSKO BANKO

Pomurska banka še ni vključena v Novo Ljubljansko banko in po besedah njenega predsednika uprave Viktorja Šbula ostaja do nadaljnega *stauts quo*. Kaj pomeni to za 350 zaposlenih v njej in 18 premeščenih iz Agencije za plačilni promet, je preuranjeno reči, saj bodo poskušali znova domače delničarje prepričati o potrebnosti priključitve, ki pa jo nekateri pojmujejo kot prevzem.

Čprav je bila priključitvena pogodba izdelana do podrobnosti, je delničarji na junijski skupščini, ki jo je v odsotnosti Marka Voljča vodil Herbert Šefer, niso potrdili. Od po statutu potrebnih 75 odstotkov, je glasovalo za 74,12 odstotkov delničarjev, kar pomeni da je bilo premalo le za 0,88 odstotka glasov. Kdo je zavrl vključitev Pomurske banke pa njen prvi mož na tiskovni konferenci novinarjem ni hotel povedati.

Zgovornejši je bil pri številkah, ki kažejo na uspešno poslovanja Pomurske banke, ki se ji je lansko leto bilančna vsota povečala za 19 odstotkov, skupni dobiček pa za osem odstotkov in je znašal 866 milijonov tolarjev. Viktor Šbul je tudi povedal, da je delnica Pomurske banke vredna 23.769 tolarjev, medtem ko je njena vrednost v Novi Ljubljanski banki 18.284 tolarjev. Domače delničarje med katerimi sta največja delničarja Radenska z 7,27 odstotki in Mura z 6,70 odstotki, naj bi motilo predvsem menjalno razmerje delnic. Po ocenitvi pooblaščenih delniški družb bi za eno delnico Pomurska banka, ki zaseda po uspešnosti poslovanja deseto mesto med poslovnimi bankami v državi, v okviru Nove Ljubljanske banke z oktobrom predstavljala Pomursko divizijo, dobila le 1,3 delnice.

Po predlagani priključitveni pogodbi je Nova Ljubljanska banka, ki ima v Pomurski banki 45,58 odstotni lastniški delež, njen univerzalni pravni naslednik ter prevzemnik pravic ter obveznosti. Kaj se bo zgodilo na skupščini 10. avgusta, bomo poročali v naslednji številki Soboških novin, če bodo izhajale tudi po dopustu.

Brigita BAVČAR

Vrtec Romano se je predstavil

V vrtcu na Pušči je 27 malčkov, za katere skrbita vzgojiteljici Marjana in Suzana ter pomočnici vzgojiteljic Senka in Tanja ter kuharica Renata. Sodelovali so v projektu Ravnanje z odpadki in ustvarili številne izdelke iz odpadnih materialov ter jih postavili na ogled.

Fering tudi o geotermalni energiji ter o plinovodih

Soboško zasebno podjetje Fering, ki se ukvarja s projektiranjem in kompleksnim inženiringom iz strojnih instalacij in naprav, že več kot deset let orje ledino na tem področju.

Podjetje, ki je dovezetno tudi za zaposlitev mladih strokovnjakov, je doslej s projekti s svojega področja opremilo vrsto objektov. Od industrijskih, hotelskih do individualnih stanovanjskih.

Kot pravi lastnik podjetja Franc Kuhar pa na svojem področju sledijo tudi novim trendom. Tako so začeli poglobljeno razmišljati tudi o možnosti rabe geotermalne energije za ogrevanje, strojne instalacije za plinovodno omrežje pa so takorekoč že del njihovega vsakdana.

Ob odprtju razširjenih in posodobljenih poslovnih prostorov na Slovenski ulici, je v izložbenem oknu podjetja prof. Evgen Titan pripravil razstavo svojih malih plastik.

Geza GRABAR

Za Evropo brez meja

Člani Mladega foruma Združene liste socialnih demokratov iz Murske Sobote so se v dneh od 15. do 17. julija udeležili seminarja 40 mladih iz Avstrije, Slovaške, Češke, Madžarske, Hrvaške in Slovenije v avstrijski Radgoni. Naslov seminarja je bil "Mladina proti zidovom - za Evropo brez meja", udeleženci seminarja pa so prečkali most čez reko Muro med avstrijsko Radgono in Gornjo Radgono. Podali so se tudi na ploščad pred zgradbo gornjeradgonskega Mercatorja. Tam jih je že čakala piramida iz zloženih opek, ki naj bi simbolično predstavljala zid oziroma mejo med posameznimi državami. Seminariste mednarodnega seminarja je pozdravil poslanec Feri Horvat, temu pa je sledilo simbolično podiranje zidu iz opeke.

Besedilo in slika: Filip MATKO

BINKOŠTNA CERKEV V MURSKI SOBOTI

Pogled v zgodovino

Oblikovanje organiziranega binkoštnega občestva v sami Murški Soboti sega v čas druge svetovne vojne, točneje v leto 1944, ko se je moral binkoštni pridigar iz Slavonije na Hrvaškem, sicer nemškega porekla, Peter Dautermann, zaradi vojne vihre umakniti in se je tako zatekel v Prekmurje. Na željo nekaterih vernikov je začel v Murški Soboti s hišnimi bogoslužji enkrat tedensko, in sicer med tednom, in to zvečer, seveda ob pomoči domačih pridigarjev iz cerkve v Veščici, kjer je začela ta delovati leta 1933. V Binkoštno cerkev v Veščici so bili verniki iz Murske Sobotne tudi včlanjeni.

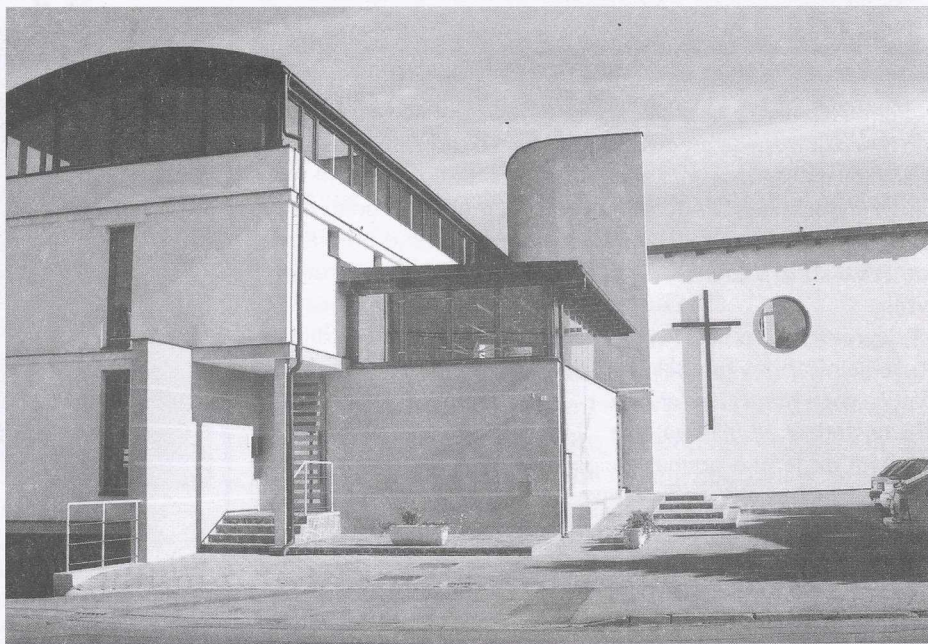
Cerkvi čas po drugi svetovni vojni ni bil naklonjen, tako tudi binkoštni ne, zato je zadeva glede oblikovanja in ustanovitve cerkvene občine v Murški Soboti mirovala, verniki pa so še naprej obiskovali bogoslužja v tri kilometre oddaljeni Veščici. Binkoštna cerkvena občina v Veščici je hotela kupiti v bogoslužne namene že dokaj uničeno in prazno židovsko sinagogo v Murški Soboti, kateri takratne oblasti "nikakor" niso mogle najti namembnosti in so jo zato hoteli porušiti. Dogovor o prodaji sinagoge Binkoštni cerkvi je stekel med takrat koncentracijska taborišča in vojno preživeli Židi soboške občine in Binkoštno cerkvijo. Do dogovora oziroma soglasja je prišlo brez težav, medtem ko se je zataknilo pri oblasteh, točneje pri vladi v Ljubljani, ki (z molkom) tega projekta ni hotela uresničiti. Sinagogo so naposled porušili.

Konec leta 1966 je Binkoštno cerkveno občino v Murški Soboti prijavil in začel s delom pastor Ludvik Šooš. Cerkev občina se je imenovala Svobodna binkoštna cerkev Murska Sobota. Lastnih prostorov ni imela, zato si jih je morala izposojati in tako je tudi občasno spreminjala lokacijo. Najprej je imela bogoslužja na Bakovski cesti, nato na Lendavski ulici, potem na Cvetkovi ulici.

Pastor Ludvik Šooš je začel tudi z izdajanjem dvomesečnega glasila Luč (1970-1976) in dvomesečnega glasila za mlade Beseda mladim (1971-1972). Napisal in izdal je prav tako nekaj knjižic in traktatov ter pesmarico Spevajmo Gospodni (1974).

Leta 1969 se je v Murški Soboti oblikovala še ena cerkvena občina, katero je vodil pastor Karel Ouček. Bogoslužni prostori so bili prav tako v najemu na Kidričevi ulici (sedanji Cankarjevi).

Obe cerkveni občini sta se leta 1975 združili in leta 1978 kupili ter pripravili v

bogoslužne namene stanovanjsko hišo na takratni Panonski ulici 2 (pozneje preimenovana v Iva Lole Ribara, danes Industrijska). Ker je stavba z bogoslužnimi prostori (okrog 80 m²) postala pretesna, je bilo potrebno poiskati rešitev.

Prva ideja sredi osemdesetih let je bila narediti na dvorišču prizidek, vsaj montažnega, vendar občinski organi tega niso dovolili. Po takrat veljavnem zazidalnem načrtu je bila stavba celo predvidena za rušenje.

Naslednja možnost je bila bodisi najti primerno gradbeno parcelo ali dovolj veliko stavbo nekje v mestu.

Priprave za gradnjo nove cerkve

Jeseni leta 1990 so poskušali pri občinskih organih najti primerno lokacijo. Tako je bila 28. 12. 1990 na takratno Skupščino občine Murska Sobota, Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, naslovljena prošnja za dodelitev primerne lokacije za novogradnjo, z dvorano za 300 ljudi s spremljajočimi prostori (stanovanje za osebje, učilnice, knjižnica, garaža, parkirišče). V vlogi je bila prav tako nakazana morebitna primerna lokacija ob bakovski cesti pri novem naselju za Trstenjakovo ulico. Zemljišče je bilo last ABC Pomurke.

Januarja naslednjega leta (1991) je bila naslovljena prošnja na Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murški Soboti,

seveda z isto vsebino in nakazano potrebo po najmanj 30 arih parcele, vendar pisnega odgovora ni bilo, le ustno so povedali, da si naj cerkev sama poskuša najti primerno lokacijo, na kateri bodo potem odobrili gradnjo nove cerkvene stavbe.

Kaj hitro se je našlo 9 možnih lokacij, a je bila primerna le ena.

Tako je Binkoštna cerkev v Murški Soboti poslala dne 22. 3. 1991 Veletrgovini Potrošnik v Murški Soboti ponudbo in predlog o odkupu skladiščnih prostorov in zemljišča v Ciril Metodovi ulici, in sicer v izmeri 10,46 a. Prej so bile to delavnice mizarskega mojstra Duriča. S strani Binkoštno cerkve je bil celo predlog, da bi lokaciji zamenjali, a Potrošnik tega predloga ni sprejel in se je raje odločil za prodajo, kar so 23. 4. 1991 tudi pisno sporočili. Naredili so ocenitev in razpisali dražbo za 5. julij 1991.

Na izrednem članskem sestanku so verniki 20. 5. 1991 so sklenili, da bodo omenjeno parcelo kupili in začeli z novogradnjo, pač glede na finančne zmogljivosti. Izklicna cena na dražbi, ki je bila 5. 7. 1991, je bila takrat 2.200.000 din. Binkoštna cerkev je bila na dražbi edini kupec, zato je bila parcela na podlagi pogajanj kupljena za takratnih 1.760.000,00 din. Čeprav je bil omenjeni znesek še vedno precej visok, je bil vseeno sprejemljiv.

Pogodba z Veletrgovino Potrošnik je bila podpisana 3. 9. 1991. Kupnina je bila odplačana v treh obrokih. Prenos lastninske pravice je bil možen šele ob plačilu celotne kupnine, kar pa ni bilo ugodno, saj se ni moglo začeti s kakršnim koli

delom. Verniki so morali tako pristopiti k intenzivnemu zbiranju sredstev, tako prostovoljnih prispevkov, osebnih brezobrestnih posojil, kakor tudi nesebične pomoči v obliki daril in brezobrestnih posojil nekaterih sosednjih cerkva. Tako je uspelo parcelo v celoti odplačati že jeseni 1991 in s tem tudi prepisati lastništvo.

Pri Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murški Soboti je bila 3. 6. 1992 naročena izdelava lokacijskega dovoljenja, katero je potem na osnovi idejnega načrta in potreb cerkve izdelal arhitekt Mazouzi.

V začetku marca 1992 je bil s strani lokalne cerkvene občine izvoljen Gradbeni odbor.

Delavnice je bilo potrebno najprej porušiti in nato začeti z gradnjo novega cerkvenega objekta.

K sodelovanju je bil povabljen arhitekt Edo Jalšovec, po rodu Sobočan, in obenem tudi Plečnikov nagradjenec, ter njegov sodelavec arhitekt Bogdan Černe. Pisno obrazložitev prostorskih potreb in predvideno velikost je cerkev poslala arhitektu 20. 3. 1992.

V kletnih prostorih je bilo predvideno: dve garaži, dve sobi, kotlovnica s prostorom za kurjavo, kuhinja s shrambo, jedilnica za 50 oseb ter sanitarije; v pritličju: dvorana z okrog 350 - 400 sedeži, preddverje (holl), garderoba, sanitarije, knjižnica, pisarna pastora; v nadstropju dve stanovanji, dve študijski sobi, apartma, dve učilnici za 20 oseb, sanitarije; v mansardi (drugem nadstropju) pa sobe za prespati za okrog 50 ljudi.

Maja 1992 sta naredila arhitekta idejni načrt s predvideno površino 1050 m² (v tlorisni velikosti 22 x 34 m) z 209 stoli.

Njuna idejna programska zasnova prostorov v zgradbi je bila naslednja: klet (jedilnica, kuhinja, shramba, dve sobi, shramba in potrebno, kurilnica, prostor za kurivo, prostor za smeti, garaža, uvozna rampa), pritličje (dvorana, predsoba z garderobo, dva vhoda s hodnikom, pastora pisarna, sanitarije, kabinet, dve učilnici, dve sobi za študij, knjižnica), nadstropje (dve dvosobni stanovanji, apartma, stopnišče s hodnikom in galerija), mansarda (trije prostori za spanje, sanitarije in stopnišče s hodnikom).

Gre za svojstven sodoben sakralni in umetnostni spomenik v mestu. Predračunska vrednost je znašala 64 milijonov SIT. Projekt so verniki odobrili in nato tudi Komisija za urbanizem in arhitekturo pri IS SO Murška Sobotica.

Idejni načrt se do konca gradnje bistveno ni spremenil, razen vhoda in različnih materialov ter način same izvedbe.

Ogled parcele je bil s strani občinske komisije, ki je dala pozitivno mnenje opravljen 24. 6. 1992.

Gradnja nove cerkvene stavbe

Prva dela na parceli so se začela 12. 3. 1992, in sicer čiščenje parcele.

Na razpis za izvedbo gradbenih in zemeljskih del je najboljšo ponudbo poslalo SGP Pomgrad iz Murske Sote. Dela so se začela junija 1993. Objekt je bil, razen knjižnice in preddverja, pokrit do konca leta 1993.

V letu 1994 niso bila opravljena obsežnejša dela, saj so bila vsa zbrana sredstva namenjena odplačilu kredita in zapadlega privatnega kredita. Najet je bil tudi novi kredit.

Leta 1995 so bile narejene vmesne stene, ometi in pripravljene vodovodne ter električne inštalacije. Tega leta je bila narejena strešna konstrukcija še nad dvorano in knjižnico.

V letu 1996 je bila v soglasju s arhitektom narejena korekcija predvidenega načrta, in sicer zaradi cenejše izvedbe. Namesto kamna na fasadi je bila določena demit fasada, spremenjeno pa je bilo tudi ostrežje knjižnice.

Jeseni leta 1997 je bilo ob Dnevu zahvale v novih cerkvenih prostorih bogoslužje. Bogoslužna dvorana je bila pripravljena za izvedbo bogoslužja le provizorično.

Leta 1998 je bilo inštalirano centralno talno in radiatorsko gretje, narejena je bila izolacija stropa v mansardi, stopnišče na balkon in tlaki v pritličju.

Zelo prelomno je bilo leto 1999, kajti prevladovala je želja, preseliti se dokončno v nove prostore. Zato je bil v ta namen najet kredit v precej visoki vrednosti. Tlakovano je bilo pritličje, opleskana in pobarvana dvorana in v njej položen panelni parket. Urejena je bila

tudi okolica in tlakovano dvorišče. Izdelana so bila zunanja vrata.

V začetku leta 2000 je stekla akcija za nakup stolov in luči v dvorani in predprostoru. Kupljenih je bilo 100 stolov.

Leta 2001 so potekale končne priprave za tehnični prevzem, ki je bil aprila tudi opravljen. Opravljena so bila prav tako določena dela v kletnih prostorih, kuhinji, garaži in okolici.

V desetih letih je bilo opravljenih več kot 6000 prostovoljnih delovnih ur, kjer so sodelovali poleg domačih vernikov še verniki iz nekaterih drugih cerkva, kakor tudi nešteto prijateljev in znancev.

Več kot 80 % vseh sredstev je zbrala domača cerkev, nekateri pa so posodili denar tudi brezobrestno za določen čas.

Gradbeni odbor si je prizadeval, da so izvajalska dela dobili domači lokalni podjetniki in firme, v kolikor je bilo le mogoče, tako da je tudi s te strani dobila stavba svoj pečat, ljudje pa tudi zaslužek.

Slovestnost ob otvoritvi s kulturnim programom

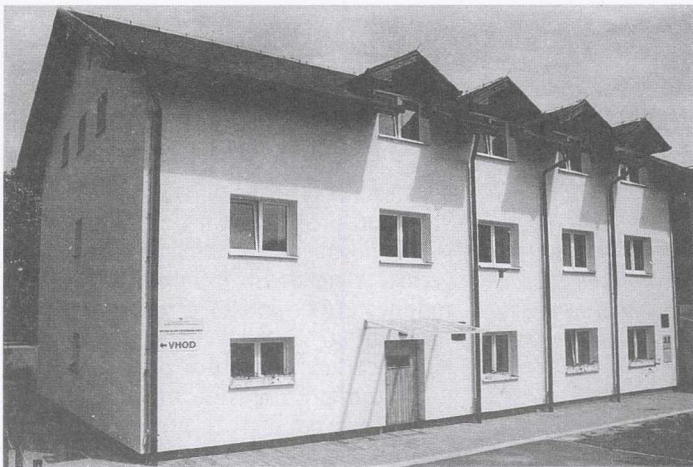
Nova cerkvena stavba je bila uradno izročena svojemu namenu 17. junija letos. Svečanosti so se udeležili predstavniki lokalnih in cerkvenih oblasti, sam arhitekt Edo Jalšovec, izvajalci, delegacije vernikov Binkoštnih cerkva iz Slovenije in tujine.

Ob tej priliki je bila prav tako odprta razstava z naslovom Prehojena pot - o zgodovinskem razvoju Binkoštnih cerkva v Murški Soboti in gradnji nove stavbe (1991-2001).

Franc KUZMIČ

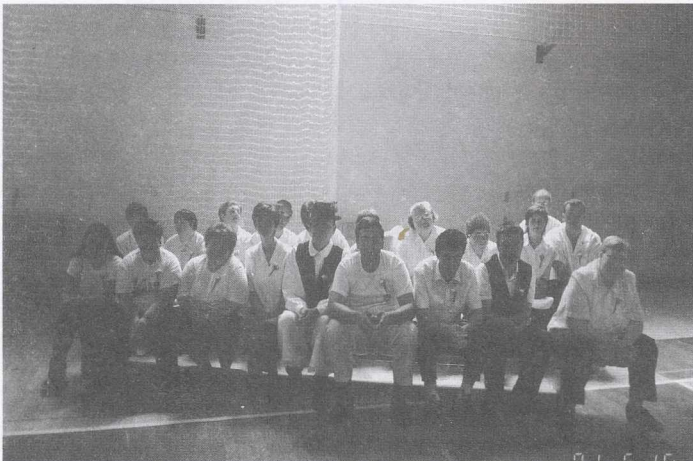
VARSTVENO-DELOVNI CENTER MURSKA SOBOTA

Otvoritev Varstveno-delovnega centra Murska Sobota je bila pomemben dogodek in nanjo so se tako zaposleni kot varovanci in starši dobro pripravili.

Na slovesnosti sicer ni bilo pričakovanega ministra za delo družino in socialne zadeve dr. Vlada Dimovskega. Trak v nove lepe prostore prenovljene, nekdanje zasebne hiše Trstenjakovi 69, je zato prerezal podsekretar Davorin Moreškovič. Na domiselno okrašenem odru večnamenske dvorane pri tretji soboški osnovni šoli, kjer je potekal otvoritveni program, pa je izpostavil skrb države za ljudi s posebnimi potrebami.

V kulturnem programu so varovanci najprej zapeli, zatem se posedli in s sklepnim nastopom dali prireditvi poseben čar.

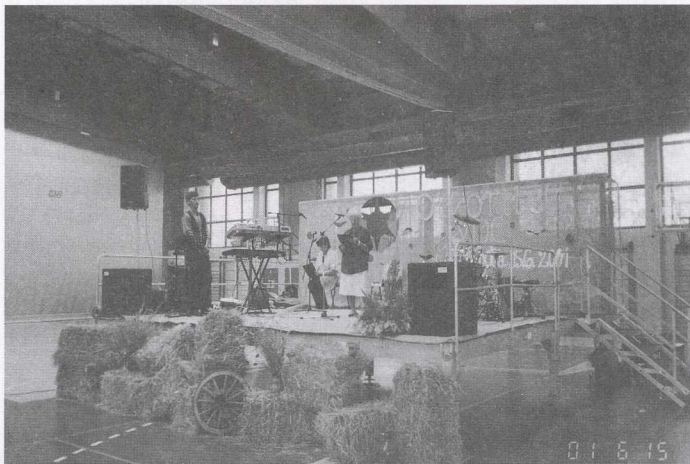
Podžupan Rudolf Horvat, predsedujoči v mestnem svetu, je v odsotnosti župana govoril kot predstavnik Mestne občine Murska Sobota in Varstveno-delovnemu centru poklonil občinsko plaketo.

Upravičeno navdušena ob novi pridobitvi je bila v.d. direktorice Varstveno-delovnega centra Angela Benko Lang, kateri se je uresničil dolgoletni trud. Po tistem, ko so bile v okviru občinskega praznika 1984. leta na Cvetkovi ulici odprte delavnice pod posebnimi, so te delovale kot enota podjetja posebnega družnega pomena Solidarnost.

Prednost je bila zaposlitev, občutna pa utesnjenost, ki je z novimi prostori odpravljena. Novi programi dajejo nove možnosti, varovancev je več in imajo organiziran prevoz.

V imenu staršev varovancev je pred mikrofonom stopila Rozalija Fehér. Z besedami je podkrepila pesem o dobrem prijatelju, ponazorjeno tudi v stisku rok in medsebojni pomoči spevne varovanke in pedagoginje, katera jo je spremljala na kitari. Nastopila sta tudi tolkalca Miran Celec in Nino Mureškič.

Ob otvoritvi novih varstveno-delovnih prostorov centra v Murski Soboti je bila v njem tudi priložnostna razstava, izšel pa je tudi bilten. Uvodna, v njem zapisana misel, je: "Ne more nas osrečevati le lastno ugodje, ampak občutek, da smo nekaj storili za sočloveka, ki je potreben pomoči."

Iz podrobnega opisa delovanja varstveno-delovnega centra Murska Sobota, v katerega je vključenih 108 varovancev, s katerimi dela 27 delavcev različnih poklicev, je razvidna tudi nova organiziranost. Poleg matične soboške enote deluje še stanovanjska enota v Gornji Radgoni ter enoti v Lendavi in Ljutomeru.

Brigita BAVČAR

JOŽE VEREN – NOVI DIREKTOR AVTOBUSNEGA PROMETA

Avtobusna postaja Murska Sobota

Diplomirani inženir prometa Jože Veren iz Murske Sobotice je s prvim julijem postal novi direktor Avtobusnega prometa. Po proslavi podjetja na poti k odličnosti in prejemu certifikata kakovosti se je dosedanji direktor Ivan Hanc, oče do nedavnega tehničnega urednika Soboških novih, Marka, upokojil. Razlog, da vas seznanjamo s kadrovsko menjavo pa je tudi v tem, ker so avtobusni prevozi šoloobveznih otrok občinska proračunska postavka. Ne sicer tako visoka kot takrat, ko je bila občina Murska Sobota še velika in je veljalo zakonsko določilo, da je potrebno za (več kot štiri kilometre od kraja bivanja do šole) oddaljene šolarje organizirati prevoz. Je pa avtobusni promet še vedno primarna dejavnost Avtobusnega prometa Murska Sobota, v katerega se vključujeta profitna centra Turistična agencija Klas in Avtocenter Peugeot. Gita Sever in Nada Cigan sta zanj prejeli certifikata kakovosti po mednarodnih standardih ISO 9001.

Okrepčevalnica BUSKO

Novi direktor Jože Veren, ki vodi avtošolo Busko, pa nas je v pogovoru seznanil tudi s servisiranjem tovornih vozil ter gostinstvom, kot dodatnima dejavnostima. Povedal pa je tudi, da bodo, kljub temu da se je zmanjšalo število potnikov, ki se vozijo z avtobusi, tudi nadalje prizadevali pridobiti certifikat kakovosti. Poletju navkljub je vzdušje delovno, s prodajo turističnih uslug pa so lani iztržili trideset odstotkov od celotnega prihodka firme. Bruto dobiček je znašal 28 milijonov tolarjev, vrednost premoženja pa se je v primerjavi letom poprej zvišala za enajst odstotkov. Čeprav so osebni avtomobili konkurenca avtobusom, so se odločili za tovrstno prodajo, vendar je konkurenca na slovenskem trgu vse hujša ob dejstvu, da kupna moč večine prebivalstva usiha.

Za nove metle pravijo, da temeljiteje pometajo, vendar Jože Veren

Turistična agencija KLAS

ne predvideva večjih sprememb. Na delovnem mestu smo ga našli v njegovi in ne direktorski pisarni, kar pomeni, da eden redkih Sobočanov na vodilnem mestu, zaenkrat nima potrebe po prestižu.

Rad se giblje, pešači in kolesari tam, kjer so kolesarske steze, na morje ne hodi (čeprav je po horoskopu riba) in ob prometnih konicah ne vozi rad. Poleg osebnega avtomobila pa lahko vozi tudi tovornjake, saj ima opravljen tudi vozniški izpit C kategorije in pravi, da je preglednost v kamionu boljša in je rad višje in na varnejšem. Za rekreacijo igra tudi košarko, vse težje pa obvladuje čas in ker so počitnice, mu želimo prijeten oddih ter dobro vodenje.

Avtocenter PEUGEOT

Avtocenter HYUNDAI

Brigita BAVČAR

IZ POMURSEKGA DRUŠTVA ZA BOJ PROTI RAKU

NAŠE ZDRAVJE JE V NAŠIH ROKAH

Spoštovane bralke !

Nas ženske, ogrožajo mnoge bolezni. Med njimi je tudi rak dojk, bolezen zaradi katere zboli v Sloveniji vsako leto preko 700 žensk. Začetna znamenja mnogih bolezni lahko odkrijemo same, če jih le poznamo in smo nanje pozorne. Zdravljenje je tem uspešnejše, čim prej začnemo z njim. Med take bolezni sodi tudi rak na dojki. In kaj lahko naredimo me, ženske? Lahko naredimo veliko pri zgodnjem odkrivanju raka dojk in to tako, da si dojke preiskujemo same. Pregleda se je seveda treba naučiti. Tehnike pregledovanja se lahko naučimo s pomočjo priložene zloženke, v delavnicah, ki jih organizira Pomursko društvo za boj proti raku in s pomočjo video filma. Priložena zloženka je zelo strokovno in enostavno pripravljena. Z njeno pomočjo so se samo pregledovanja dojk naučile mnoge ženske, ki si vsak mesec pregledujejo dojke ter tako skrbijo za svoje zdravje. Marsikatera ženska si je na ta način zelo zgodaj odkrila spremembe na dojki, ki pa seveda zmeraj ne predstavljajo raka. Zato kar pogumno k zdravniku, če najdemo kakršno koli spremembo. O pregledovanju dojk se pogovorimo s svojim ginekologom, ki bo odgovoril na naša dodatna vprašanja. Zloženko si shranimo, da bomo lahko večkrat preverile, ali postopamo pravilno.

Katere ženske naj si pregledujejo dojke? Vse! Od srednješolk naprej. Naj pregledovanje dojk postane del našega vsakdanjika. Tako bomo veliko prispevale izboljšanju zdravja nas žensk.

Kot zdravnica verjamem, da bomo ženske resno razmislile in se naučile pregledovanja dojk, ter to tudi vsak mesec izvajale.

Akcijo za boljše zdravje nas žensk, ki jo organizira Pomursko društvo za boj proti raku, je materialno podprla mestna občina Murska Sobota. Županu gospodu Antonu Slavicu se najlepše zahvaljujem za soudeležbo pri financiranju zloženke.

prim. mag. Branislava
BELOVIČ, dr. med.

Poletno srečanje varovancev, njihovih svojcev in delavcev doma starejših v Rakičanu

Dobro obiskani tradicionalni poletni "piknik" za varovance in njihove svojce

Tudi konec letošnjega junija je bil v Domu starejših v Rakičanu, kjer imajo v dveh oddelkih – stanovanjskem in bolniškem – več kot 310 varovancev, v znamenju tradicionalnega poletnega družabnega srečanja varovancev, njihovih svojcev ter delavcev oziroma zaposlenih v domu.

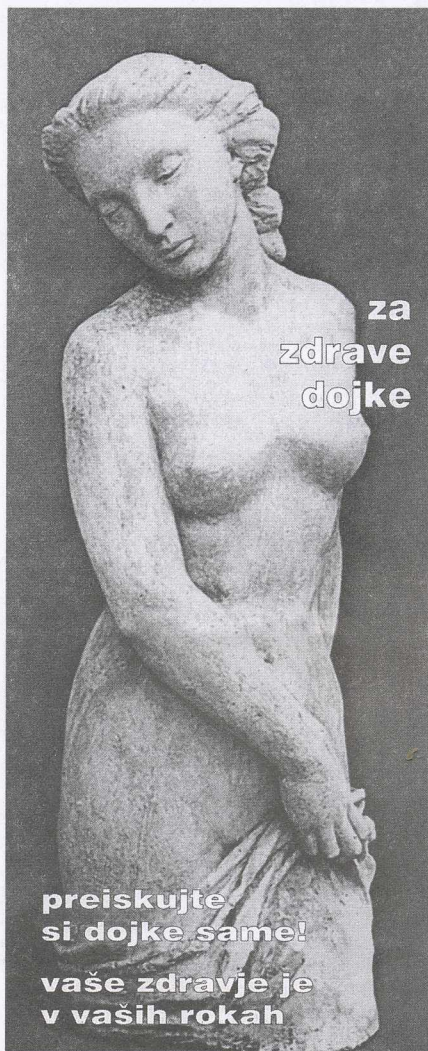
"Piknik", kakor se je prijelo kratko ime te vedno dobro obiskane prireditve, je tudi letos spremljalo lepo vreme, tako da je velik šotor na parkirišču med domom in rakičanskim parkom bolj služil za senco in hlad, kakor pa za streho zoper dežne kaplje. Za vse varovance doma in njihove svojce je bilo poskrbljeno z gostinsko postrežbo in zabavo, skratka z dobro voljo.

V prostorih doma so varovanci tudi letos pripravili bogato razstavo ročnih del, ki jih izdelujejo v okviru priložnih aktivnosti in delovne terapije, zopet pa so izdali tudi domsko glasilo Zrelo klasje.

Razstava ročnih del je pritegnila pozornost številnih obiskovalcev, tudi mladih

Geza GRABAR

za
zdrave
dojke

preiskujte
si dojke same!
vaše zdravje je
v vaših rokah

POVIŠANJE NAJEMNIN V NEPROFITNIH STANOVANJIH

Odlok o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Uradni list RS, št. 23/2000, dne 15.03.2000) določa najvišjo dovoljeno neprofitno najemnino, ki jo lahko lastnik socialnih in neprofitnih stanovanj zaračunava svojim najemnikom. Osnova za izračun najemnine je vrednost stanovanja, le ta pa se izračuna po naslednji enačbi: število točk x vrednost točke x uporabna površina x korekcijski faktor. Število točk je skupen seštevek vseh točk po Zapisniku o ugotovitvi vrednosti stanovanja (t.i. zeleni zapisnik), ki se izdelava posebej za vsa stanovanja in kjer se upošteva predvsem kvaliteta in opremljenost stanovanja. Vrednost točke je določena v skladu z Odlokom o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih. Za stanovanja, dana v najem pred uveljavitvijo metodologije se upošteva vrednost točke 3,75 DEM, za stanovanja, dana v najem po uveljavitvi metodologije se določi maksimalna vrednost točke enkrat letno z odredbo - sedaj je ta 5,39 DEM. Vrednost točke se preračuna v tolarско protivrednost po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan izračuna najemnine.

Uporabna površina je skupna površina stanovanja. Korekcijski faktor se določa za popravke končne vrednosti stanovanj. Korekcijski faktor se spreminja v odvisnosti od velikosti stanovanja.

Odlok o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih predvideva postopno zvišanje neprofitnih najemnin po letih. Za stanovanja, ki so zgrajena iz nekdanje družbene lastnine ter starejša stanovanja oddana v najem po letu 1991, za katera imajo najemniki določeno najemnino 2,9 % od vrednosti stanovanja, se v letu 2001 zviša na 3,13% tako, da leta 2004 postopoma doseže 3,81%.

Za stanovanja, za katera je določena najemnina 3,8% od vrednosti stanovanja pa se v letu 2001 zviša na 4,12%, do leta 2001 pa bo dosegla 5,08% od vrednosti stanovanja. Zvišanje najemnin zaenkrat ne velja za novogradnjo na Stari ulici 9, kjer je najemnina določena s 4,5% od vrednosti stanovanja.

Vrednost točke za izračun najemnin za socialna in neprofitna stanovanja ostane 3,75 DEM, razen za novogradnjo na Stari ulici je vrednost točke 4,50%.

UVELJAVLJANJE ZNIŽANE NAJEMNINE

Na osnovi Zakona o spremembah in dopolnitvah stanovanjskega zakona (Uradni list RS št. 1/2000) je bil izdan Odlok o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Uradni list RS št. 23/2000) ter na njegovi podlagi Navodilo o načinu uveljavljanja znižane neprofitne najemnine za upravičence do najema socialnega stanovanja (Uradni list RS št. 42/2000).

Kakor je že v prejšnjem članku podrobno opisano se bodo neprofitne najemnine na osnovi navedenih zakonskih podlag v obdobju od meseca januarja 2001 do januarja 2004 postopno poviševale, in sicer v celotnem obdobju za okrog 33%, v posameznem letu pa za okrog 8%.

Najemniki stanovanj, ki so glede na njihove dohodke upravičenci do najema socialnega stanovanja, lahko uveljavljajo znižano najemnino, lastniki denacionaliziranih stanovanj pa so upravičeni do povračila stroškov kapitala. Pogoje za uveljavljanje pravice do znižanja najemnin določa Navodilo o načinu uveljavljanja znižane neprofitne najemnine za upravičence do najema socialnega stanovanja (Uradni list RS, št. 42/2000).

Upravičenci do znižane neprofitne najemnine so najemniki socialnih in neprofitnih stanovanj, katerih povprečni dohodki v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge ne presegajo predpisane cenzusa za dodelitev socialnega stanovanja v najem. Najemniki službenih in profitnih stanovanj ne morejo zahtevati znižane najemnine.

Prosilci (najemniki) lahko dobijo na Stanovanjskem skladu Mestne občine Murska Sobota obrazec - Vlogo za uveljavitev znižane neprofitne najemnine, kjer morajo navesti osebne podatke, podatke o družinskih članih in podatke o lastniku (če lastnik ni Stanovanjski sklad Mestne občine). Vlogi je potrebno priložiti:

- dokazilo o državljanstvu (velja rumeni kartonček MNZ, potrdilo iz uradne evidence upravne enote, fotokopija slovenskega potnega lista ali osebne izkaznice),
- potrdilo o gospodinjstvu skupnosti z rojstnimi podatki,
- fotokopijo najemne pogodbe,
- fotokopijo zapisnika o ugotovitvi vrednosti stanovanja po pravilniku o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš ter sistemu točkovanja (če lastnik ni Stanovanjski sklad),
- fotokopijo napovedi za odmero dohodnine za leto 2000 (velja tudi dokazilo o vložitvi napovedi za odmero dohodnine; prosilci morajo do konca leta 2001 predložiti tudi fotokopijo odločbe o odmeri dohodnine, ko jo bodo prejeli),
- potrdilo o prejetih brutto prihodkih v

zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge ali potrdilo o brezposelnosti,

- potrdilo pristojnega davčnega urada o premoženjskem stanju,
- kopijo zadnje položnice za najemnino.

Prosilci morajo vlogi priložiti upravno takso v višini 4000,00 SIT. Prosilci, ki menijo, da so zaradi socialnih razmer oporošeni plačila takse, lahko zaprosijo za potrdilo na Centru za socialno delo.

Prosilci, ki prejmejo odločbo, da so upravičenci do znižane neprofitne najemnine za socialna in neprofitna stanovanja, bodo v obdobju od leta 2001 do leta 2004 plačevali nižjo najemnino v odstotkih od vrednosti stanovanja, kot je razvidno iz spodnje preglednice.

leto	Celotna najemnina	Najemnik plača v %
za socialna stanovanja:		
2000	2,90	2,90
2001	3,13	2,65
2002	3,35	2,41
2003	3,58	2,16
2004	3,81	1,91
za neprofitna stanovanja:		
2000	3,80	3,80
2001	4,12	3,32
2002	4,44	2,85
2003	4,76	2,38
2004	5,08	1,91

Vsem tistim, ki pa niso socialni upravičenci, se bo najemnina postopoma dvigovala in bo v obdobju od 2001 do 2004 dosegla 3,81 % od vrednosti stanovanja za socialna in 5,08 % za neprofitna stanovanja.

Upravičenec do znižane neprofitne najemnine je dolžan enkrat letno, najkasneje do 15. aprila, Stanovanjskemu skladu Mestne občine Murska Sobota predložiti s strani pristojnega davčnega urada fotokopijo napovedi za odmero dohodnine za preteklo leto in potrdilo o prejetih dohodkih v prvih treh mesecih tekočega leta ter mu med letom nemudoma javiti vsako spremembo dohodkov, ki bi lahko vplivala na pravico do znižane neprofitne najemnine. V primeru, da upravičenec ne predloži dokazil iz prejšnjega stavka, se lahko pravica do znižane neprofitne najemnine z odločbo ukine, upravičencu pa naloži vračilo razlike med plačano najemnino in neprofitno najemnino z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dne, ko je nastala sprememba.

31. člen Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/92) določa, da so občani, katerih dohodki so tako nizki, da prejema jo denarne dodatke in so hkrati najemniki stanovanj, upravičeni tudi do denarnega dodatka kot pomoči za plačilo najemnine (subvencija). Dodeljeni denarni dodatek ne izključuje pravice najemnika, da bi podal vlogo še za znižanje neprofitne najemnine.

Andreja KUCHAR

IZ POTROŠNIŠKE PISARNE ZA SOBOŠKE NOVINE

Združenje potrošnikov Pomurja je v letu 2000 obravnavalo 1020 pritožb. Potrebno je povedati, da je specifičnost svetovanja v regijah nekoliko drugačna kot pa je to v večjih mestih, npr. v Ljubljani. Veliko več je osebnih svetovanj, pri katerih nekoliko več pomagamo, saj k nam prihajajo tudi ljudje iz nerazvitih ali slabo razvitih področij, ki nimajo tako velike možnosti pritožb na razne institucije kot pa je to npr. v Ljubljani. Največkrat ti potrošniki tudi nimajo možnosti napisati pritožbe, ker nimajo pisalnega stroja ali računalnika ali so že precej v letih in so sami in nimajo nikogar, ki bi jim lahko pomagal. V takih primerih sami napišemo pritožbo ali v njihovem ali našem imenu, saj na ta način hitreje rešimo primer kot pa da bi stranki podrobno razlagali kakšne so njihove pravice, po katerem zakonu, ter kako naj napišejo pritožbo.

Iz izkušenj lahko trdimo, da je regionalna organiziranost potrošniških svetovalnih pisarn najoptimalnejša rešitev varstva potrošnikov saj prisluhnemo težavam in potrebam potrošnikov na način, ki je zanje najbolj sprejemljiv.

Največ vprašanj oz. pritožb je bilo s področja pogodbe o opravi storitev. Vse prevečkrat se naročniki del z izvajalci dogovorijo le ustno, se pravi, da ne sklenejo nobene pismene pogodbe oz. si ne pridobijo predračuna. V takšnih primerih je ponavadi končni račun višji kot pa ustno dogovorjen znesek. Ker naročnik nima nobenega pismenega dokaza, je takšen račun dolžan tudi plačati. Kljub predhodno pridobljenemu predračunu pa se zelo pogosto zgodi, da je končni račun precej višji od dogovorjenega. V obravnavanih primerih je to bilo od 30-60%. V takšnih primerih je to znatno lažje za naročnika saj ima predračun kot dokaz o predvidenih stroških.

Druga skupina pritožb so reklamacije proizvodov in storitev, ki nimajo garancije ali pa je ta že potekla.

Predvsem gre tu za naslednje napake :

- izdelek, ki ga je naročila stranka, ni takšen kot je bilo dogovorjeno
- za nov kupljen izdelek se je izkazalo, da ga je nekdo že uporabljal (npr. posoda)
- vidne poškodbe na novem blagu npr. tekstil (za vidne napake je rok reklamacije 8 dni)
- skrite napake na blagu, ki se pojavijo kasneje (rok za rekl. teh napak je 1 leto)
- reklamacije na opravljene storitve

Iz naslova garancije pa smo reševali naslednje pritožbe :

- reklamacije strešnih kritin, avtomobilov, traktorjev, koles, ter raznih drugih strojev in aparatov, skratka stvari, za katere je bila izročena ali javno obljubljen garancija

Nekaj kršitev Zakona o varstvu potrošnikov iz naslova garancije v naših primerih :

- spreminjanje garancijskih pogojev za nazaj
- neizdaja garancijskega lista
- niso podaljšali garancije za čas, ko potrošnik aparata ni mogel uporabljati
- prekoračitev roka za popravilo (45 dni)

Potem pa so tu še najrazličnejša vprašanja potrošnikov, kot npr. kolikšna je zakonsko predpisana garancija za določen izdelek, v kolikšnem času so dolžni popraviti izdelek v garanciji in kakšen je rok zagotovljenega servisiranja po preteku garancije, v kakšnem primeru lahko zahtevajo nov izdelek oz. vrnitev kupnine, kako je z nadomestnim vozilom ter vračilom stroškov na podlagi garancije itd.

Precej vprašanj je bilo tudi v zvezi z DDV-jem, še posebej je k temu »pripomogla« nagradna igra vzemite račun, ki jo organizira Davčna uprava RS. Potrošniki so spraševali za naslov, kam in do kdaj morajo poslati račune, kdaj je žrebanje itd.

Ostala vprašanja oz. pritožbe iz tega naslova pa so se nanašale na izdane račune, ki niso bili pravilno izstavljeni oz. je bil nepravilno obračunan DDV ali pa sploh ni bil obračunan, velikokrat pa račun sploh ni bil izstavljen.

Naslednja najštevilčnejša skupina pritožb je prodajna pogodba :

Podjetje je dobavilo čisto nekaj drugega kot pa je bilo naročeno oz. dogovorjeno v pogodbi, delna dobava blaga ali pa ga sploh niso izdostavili, se ne držijo dogovorjenega dobavnega roka, napačno naročilo, ki je posledica napačne predstavitve izdelka, neizplačilo obresti, ko zahtevajo obvezno predplačilo itd.

Pri turističnih storitvah pa potrošnike zanima, na kakšen način in v kakšnem roku je potrebno vložiti reklamacijo ter kakšna dokazila potrebujejo, kdaj lahko odpove potovanje potrošnik in kdaj turistična agencija, kako je z zavarovanjem potovanja, kako je s povišanjem dogovorjene cene itd. Največ je seveda primerov, ko naročnik storitve ne dobi tistega, kar mu je bilo obljubljeno - ponavadi kaj »izpustijo«. Zelo pomembno je, da se vse obljube tudi zapišejo.

Ostale skupine pritožb pa so si sledile takole :

Pogodbe z javnim sektorjem (elektro, vodarina, snaga,...), tu je bilo največ pritožb v zvezi z visokimi računi opravljenih storitev, kataloška prodaja ter prodaja od vrat do vrat, stanovanjske pogodbe, zavarovanja, bančni posli itd.

Nekaj primerov je bilo rešenih s pomočjo tržne in drugih inšpekcij, s katerimi redno sodelujemo. Večino prijav so podali potrošniki sami, nekaj prijav pa je bilo tudi z naše strani. Tako smo prijavili tudi podjetji, ki sta prodajali mačje kože, saj se omenjeni izdelki od vrat do vrat ne smejo prodajati, prav tako pa je v tem primeru šlo za zavajajoče oglaševanje oz. za prodajo izdelkov, za katere podjetji nista uspeli dokazati reklamiranih lastnosti. Tržna inšpekcija je proti podjetjema že ukrepala, žal pa potrošniki lahko zahtevajo vrnitev vplačane kupnine samo preko sodišča s civilno tožbo.

Potrebno je povedati, da približno 90% pritožb rešimo sporazumno, tako da poseg inšpekcijskih služb ni potreben. Potem pa so tu še najrazličnejša vprašanja potrošnikov, kot npr. kolikšna je zakonsko predpisana garancija za določen izdelek, v kolikšnem času so dolžni popraviti izdelek v garanciji in kakšen je rok zagotovljenega servisiranja po preteku garancije, v kakšnem primeru lahko zahtevajo nov izdelek oz. vrnitev kupnine, kako je z nadomestnim vozilom ter vračilom stroškov na podlagi garancije itd.

Precej vprašanj je bilo tudi v zvezi z DDV-jem, še posebej je k temu »pripomogla« nagradna igra vzemite račun, ki jo organizira Davčna uprava RS. Potrošniki so spraševali za naslov, kam in do kdaj morajo poslati račune, kdaj je žrebanje itd.

Ostala vprašanja oz. pritožbe iz tega naslova pa so se nanašale na izdane račune, ki niso bili pravilno izstavljeni oz. je bil nepravilno obračunan DDV ali pa sploh ni bil obračunan, velikokrat pa račun sploh ni bil izstavljen.

Naslednja najštevilčnejša skupina pritožb je prodajna pogodba :

Podjetje je dobavilo čisto nekaj drugega kot pa je bilo naročeno oz. dogovorjeno v pogodbi, delna dobava blaga ali pa ga sploh niso izdostavili, se ne držijo dogovorjenega dobavnega roka, napačno naročilo, ki je posledica napačne predstavitve izdelka, neizplačilo obresti, ko zahtevajo obvezno predplačilo itd.

Pri turističnih storitvah pa potrošnike zanima, na kakšen način in v kakšnem roku je potrebno vložiti reklamacijo ter kakšna dokazila potrebujejo, kdaj lahko odpove potovanje potrošnik in kdaj turistična agencija, kako je z zavarovanjem potovanja, kako je s povišanjem dogovorjene cene itd. Največ je seveda primerov, ko naročnik storitve ne dobi tistega, kar mu je bilo obljubljeno - ponavadi kaj »izpustijo«. Zelo pomembno je, da se vse obljube tudi zapišejo.

Ostale skupine pritožb pa so si sledile takole : Pogodbe z javnim sektorjem (elektro, vodarina, snaga,...), tu je bilo največ pritožb v zvezi z visokimi računi opravljenih storitev, kataloška prodaja ter prodaja od vrat do vrat, stanovanjske pogodbe, zavarovanja, bančni posli itd.

Nekaj primerov je bilo rešenih s pomočjo tržne in drugih inšpekcij, s katerimi redno sodelujemo. Večino prijav so podali potrošniki sami, nekaj prijav pa je bilo tudi z naše strani. Tako smo prijavili tudi podjetji, ki sta prodajali mačje kože, saj se omenjeni izdelki od vrat do vrat ne smejo prodajati, prav tako pa je v tem primeru šlo za zavajajoče oglaševanje oz. za prodajo izdelkov, za katere podjetji nista uspeli dokazati reklamiranih lastnosti. Tržna inšpekcija je proti podjetjema že ukrepala, žal pa potrošniki lahko zahtevajo vrnitev vplačane kupnine samo preko sodišča s civilno tožbo.

Potrebno je povedati, da približno 90% pritožb rešimo sporazumno, tako da poseg inšpekcijskih služb ni potreben.

POVIŠANJE NAJEMNIN V NEPROFITNIH STANOVANJIH

Odlok o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Uradni list RS, št. 23/2000, dne 15.03.2000) določa najvišjo dovoljeno neprofitno najemnino, ki jo lahko lastnik socialnih in neprofitnih stanovanj zaračunava svojim najemnikom. Osnova za izračun najemnine je vrednost stanovanja, le ta pa se izračuna po naslednji enačbi: število točk x vrednost točke x uporabna površina x korekcijski faktor. Število točk je skupen seštevek vseh točk po Zapisniku o ugotovitvi vrednosti stanovanja (t.i. zeleni zapisnik), ki se izdelava posebej za vsa stanovanja in kjer se upošteva predvsem kvaliteta in opremljenost stanovanja. Vrednost točke je določena v skladu z Odlokom o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih. Za stanovanja, dana v najem pred uveljavitvijo metodologije se upošteva vrednost točke 3,75 DEM, za stanovanja, dana v najem po uveljavitvi metodologije se določi maksimalna vrednost točke enkrat letno z odredbo - sedaj je ta 5,39 DEM. Vrednost točke se preračuna v tolarско protivrednost po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan izračuna najemnine.

Uporabna površina je skupna površina stanovanja. Korekcijski faktor se določa za popravek končne vrednosti stanovanj. Korekcijski faktor se spreminja v odvisnosti od veličine stanovanja.

Odlok o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih predvideva postopno zvišanje neprofitnih najemnin po letih. Za stanovanja, ki so zgrajena iz nekdanje družbene lastnine ter starejša stanovanja oddana v najem po letu 1991, za katera imajo najemniki določeno najemnino 2,9 % od vrednosti stanovanja, se v letu 2001 zviša na 3,13% tako, da leta 2004 postopoma doseže 3,81%.

Za stanovanja, za katera je določena najemnina 3,8% od vrednosti stanovanja pa se v letu 2001 zviša na 4,12%, do leta 2001 pa bo dosegla 5,08% od vrednosti stanovanja. Zvišanje najemnin zaenkrat ne velja za novogradnjo na Stari ulici 9, kjer je najemnina določena s 4,5% od vrednosti stanovanja.

Vrednost točke za izračun najemnin za socialna in neprofitna stanovanja ostane 3,75 DEM, razen za novogradnjo na Stari ulici je vrednost točke 4,50%.

UVELJAVLJANJE ZNIŽANE NAJEMNINE

Na osnovi Zakona o spremembah in dopolnitvah stanovanjskega zakona (Uradni list RS št. 1/2000) je bil izdan Odlok o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Uradni list RS št. 23/2000) ter na njegovi podlagi Navdilo o načinu uveljavljanja znižane neprofitne najemnine za upravičence do najema socialnega stanovanja (Uradni list RS št. 42/2000).

Kakor je že v prejšnjem članku podrobno opisano se bodo neprofitne najemnine na osnovi navedenih zakonskih podlag v obdobju od meseca januarja 2001 do januarja 2004 postopno poviševale, in sicer v celotnem obdobju za okrog 33%, v posameznem letu pa za okrog 8%.

Najemniki stanovanj, ki so glede na njihove dohodke upravičenci do najema socialnega stanovanja, lahko uveljavljajo znižano najemnino, lastniki denacionaliziranih stanovanj pa so upravičeni do povračila stroškov kapitala. Pogoje za uveljavljanje pravice do znižanja najemnin določa Navdilo o načinu uveljavljanja znižane neprofitne najemnine za upravičence do najema socialnega stanovanja (Uradni list RS, št. 42/2000).

Upravičenci do znižane neprofitne najemnine so najemniki socialnih in neprofitnih stanovanj, katerih povprečni dohodki v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge ne presegajo predpisanega cenzusa za dodelitev socialnega stanovanja v najem. Najemniki službenih in profitnih stanovanj ne morejo zahtevati znižane najemnine.

Prosilci (najemniki) lahko dobijo na Stanovanjskem skladu Mestne občine Murska Sobota obrazec - Vlogo za uveljavitev znižane neprofitne najemnine, kjer morajo navesti osebne podatke, podatke o družinskih članih in podatke o lastniku (če lastnik ni Stanovanjski sklad Mestne občine). Vlogi je potrebno priložiti:

- dokazilo o državljanstvu (velja rumeni kartonček MNZ, potrdilo iz uradne evidence upravne enote, fotokopija slovenskega potnega lista ali osebne izkaznice),
- potrdilo o gospodinjski skupnosti z rojstnimi podatki,
- fotokopijo najemne pogodbe,
- fotokopijo zapisnika o ugotovitvi vrednosti stanovanja po pravilniku o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš ter sistemu točkovanja (če lastnik ni Stanovanjski sklad),
- fotokopijo napovedi za odmero dohodnine za leto 2000 (velja tudi dokazilo o vložitvi napovedi za odmero dohodnine; prosilci morajo do konca leta 2001 predložiti tudi fotokopijo odločbe o odmeri dohodnine, ko jo bodo prejeli),
- potrdilo o prejetih brutto prihodkih v

zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge ali potrdilo o brezposelnosti,

- potrdilo pristojnega davčnega urada o premoženjskem stanju,
- kopijo zadnje položnice za najemnino.

Prosilci morajo vlogi priložiti upravno takso v višini 4000,00 SIT. Prosilci, ki menijo, da so zaradi socialnih razmer oproščeni plačila takse, lahko zaprosijo za potrdilo na Centru za socialno delo.

Prosilci, ki prejmejo odločbo, da so upravičenci do znižane neprofitne najemnine za socialna in neprofitna stanovanja, bodo v obdobju od leta 2001 do leta 2004 plačevali nižjo najemnino v odstotkih od vrednosti stanovanja, kot je razvidno iz spodnje preglednice.

leto	Celotna najemnina	Najemnik plača v %
za socialna stanovanja:		
2000	2,90	2,90
2001	3,13	2,65
2002	3,35	2,41
2003	3,58	2,16
2004	3,81	1,91
za neprofitna stanovanja:		
2000	3,80	3,80
2001	4,12	3,32
2002	4,44	2,85
2003	4,76	2,38
2004	5,08	1,91

Vsem tistim, ki pa niso socialni upravičenci, se bo najemnina postopoma dvigovala in bo v obdobju od 2001 do 2004 dosegla 3,81 % od vrednosti stanovanja za socialna in 5,08 % za neprofitna stanovanja.

Upravičenec do znižane neprofitne najemnine je dolžan enkrat letno, najkasneje do 15. aprila, Stanovanjskemu skladu Mestne občine Murska Sobota predložiti s strani pristojnega davčnega urada fotokopijo napovedi za odmero dohodnine za preteklo leto in potrdilo o prejetih dohodkih v prvih treh mesecih tekočega leta ter mu med letom nemudoma javiti vsako spremembo dohodkov, ki bi lahko vplivala na pravico do znižane neprofitne najemnine. V primeru, da upravičenec ne predloži dokazil iz prejšnjega stavka, se lahko pravica do znižane neprofitne najemnine z odločbo ukine, upravičencu pa naloži vračilo razlike med plačano najemnino in neprofitno najemnino z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dne, ko je nastala sprememba.

31. člen Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/92) določa, da so občani, katerih dohodki so tako nizki, da prejema jo denarne dodatke in so hkrati najemniki stanovanj, upravičeni tudi do denarnega dodatka kot pomoči za plačilo najemnine (subvencija). Dodeljeni denarni dodatek ne izključuje pravice najemnika, da bi podal vlogo še za znižanje neprofitne najemnine.

Andreja KUCHAR

SPET SOBNI PLES NA NAŠEM ODRU

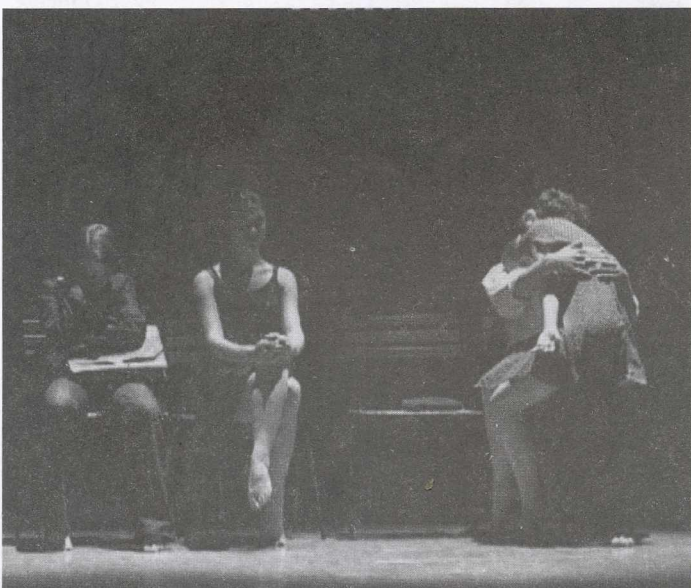
Z aplavzom smo starši in drugi med gledalci 1. produkcije šole sodobnega plesa v Murski Soboti, v grajski dvorani nagradili mlade plesalke in plesalca ter mentorja Svetlano Krstič in Darka Vrebaca.

Hana in druge deklice so zaplesale tako sproščeno, da smo na trenutke nastop doživljali kot igro, čeprav je šlo za res

Foto: Damir MATIČ

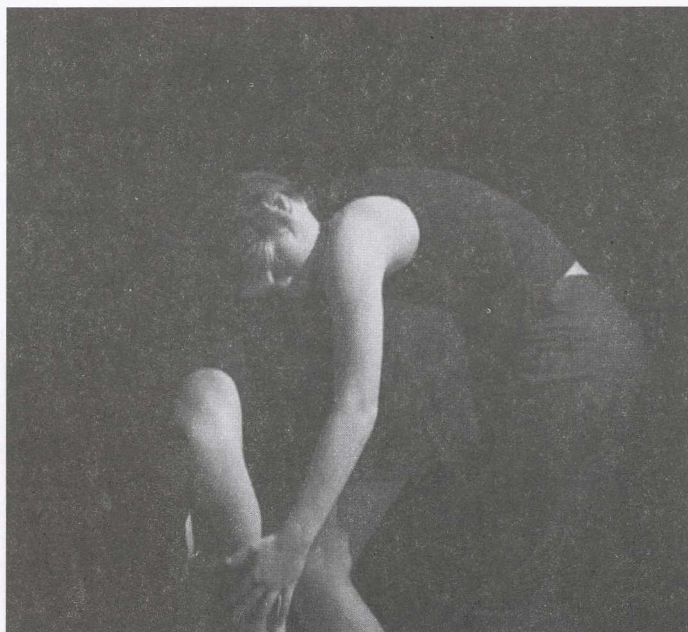
Za nastop sta jih voditelja Šole sodobnega plesa, nagradila s cvetjem, uvodoma pa so se nastopajoči po imensko predstavili. Za tem pa sproščeno zaplesali in skozi igro prikazali kaj so se naučili v petih mesecih. Ob Vivadijevih štirih letnih časih in drugi izbrani glasbi, jih je bilo užitek spremljati in zaploskati za spodbudo. Posebej najmlajšim in Nuši, Evi, Sandri ter Mitju, ki so zablesteli na odru, v koreografiji Peron 4.

Peron 4

V odzadju jih je spremljalo budno oko Matjaža Fariča, znanega plesalca izraznega plesa, zdaj že svetovnega slovesa, ki je začel na ta istem odru in ima talentiran podmladek.

Brigita BAVČAR

Izrazni gib - Nuša in Eva v plesnem elementu na soboškem odru

Foto: Tanja ČERNI

LITERATURA, PROSTOR IN ČAS

Tak je bil naslov junijskega literarnega druženja v salonu Murske republike v soboški Zvezdi, na katerega so bili povabljeni vsi, ki se v pomurskem prostoru ukvarjajo z literaturo. Šlo je za zadnje srečanje v sezoni literarnih pogovorov, ki so potekali od septembra do maja. Po poletnem premoru za jesen napovedujejo nova druženja s številnimi slovenskimi pesniki in pisatelji. Tokrat so bili v ospredju tisti domači avtorji, ki so se odzvali vabilu na skupno branje in druženje, s poudarkom na slednjem v nekdanjem hotelu Dobraj.

IZLOŽBENA RAZSTAVA

V izložbenem oknu samopostrežbe Šoping v Murski Soboti je bila na ogled razstava ročnih izdelkov vključenih v programe javnih del tega leta. S svojimi deli so se predstavile tri ljubiteljske ustvarjalke: Dragica Bračič iz Gornje Radgone, Tatjana Tkalec iz Tišine in Anita Gujtman iz Beltincev. Naročnik projekta je bila občina Gornja Radgona, izvajalec pa Cvetka Škafar, sekretarka Društva gluhih in naglušnih Pomurja, ki je na razstavo povabila prijatelje, ljudi dobrega srca do drugačnosti in na vabilo zapisala naslednjo misel Luthera Burbanka: "Cvetje vedno naredi ljudi boljše, srečnejše in bolj pripravljene pomagati; je sončni žarek, hrana in zdravilo za dušo."

Delavnica, kjer nastajajo tudi unikatne voščilnice za vse priložnosti, je v društvenih prostorih v ulici Staneta Rozmana 11a v Murski Soboti, odprta je vsak dan, razen četrtega, med 11. in 14. uro.

BREZ MUZE NA TRGU

Umetnost in kultura šta ekonomska moč regije, je bil naslov julijske okrogle miza v Pomurskem akademskem klubu v Murski Soboti, ki jo je vodil mag. Andrej Horvat. In razočaral zahtevnejše med številnimi prisotnimi udeleženci, ki smo postavljali vprašanja, na katera ni bilo neposrednih odgovorov. Tudi ne od cenjenega profesorja dr. Bruna Freya, katerega knjige Muza na trgu, na slovenskem če ni in tako smo se morali zadovoljiti s tistim, kar je profesor iz zuriške univerze povedal o njej. S prevodom Vilka Šimona smo nekaj zvedeli o njej, ne pa tudi o tistem, kar nas je v zvezi z obravnavano temo zanimalo v primerjavi ävice s Slovenijo.

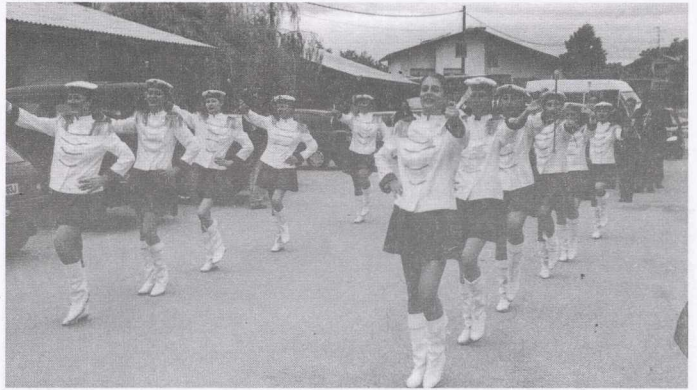
Konkretnější je bil v svojem razmišljanju umetnostni zgodovinar Janez Balažic, eden od štirih na vabilu napovedanih sogovornikov. Brez pojasnila moderatorja zakaj, namreč nismo imeli priložnosti slišati kaj razmerju med umetnostjo in ekonomijo v slovenskem prostoru meni eden najvidnejših slovenskih ekonomistov dr. Bogomir Kovač. Prav tako pa za okroglo mizo ni bilo prav tako napovedanega Rudija Brica. Bil pa je Werner W. Pommerhner, soavtor uvoda v knjigo Muze na trgu, v katerem je zapisano: Ekonomiti - o umetnosti? Bogoskrunstvo. Po slišanjem bi lahko pritrdili. Za omizjem je bil tudi direktor območne enote Zvarovalnice Triglav Rudi Cipot, ki je imel tokrat namesto pričakovane uvodne (ta je pripadla predsednici PAC Editi Rituper) sklepno besedo.

Brigita BAVČAR

FOTO: Geza GRABAR

Madžarske mažoretke v Bakovcih

V Bakovcih so predlani proslavili 30-letnico tamkajšnje godbe na pihala. Porodila se ji je ideja o potrebi po srečevanju godbenikov. In v nedeljo 17. junija se je na 1. mednarodnem srečanju godb na pihala srečalo 80 godbenikov iz Slovenije in Madžarske. Poleg domačih godbenikov so po bakovskih ulicah ter pozneje v velikem prireditvenem šotoru v Športno-rekreacijskem centru zaigrali godbeniki občine Duplek ter godbeniki iz madžarskega Krmenda. Slednje so spremljale tudi prikupne mažoretke.

Filip MATKO

DENKOV POKAL

Ženska ekipa Društva upokojencev Bakovci je premagala v finalnem dvoboju moško ekipo istega društva (na sliki!) na letošnjem 3.tekmovanju v balinanju za Denkov pokal, ki ga je organiziralo Društvo upokojencev Murska Sobota 22.junija. Na balinišču pri soboškem Domu upokojencev so v dveh predtekmovalnih skupinah sodelovale ženske in moške ekipe društev upokojencev Murska Sobota, Bakovci, Lendava in Ravne na Koroškem ter ekipi Prekmurske in Radgonske podružnice Združenja multiple skleroze Slovenije. Slednja je v dvoboju za 3. mesto premagala ekipo upokojencev iz Lendave.

LIPIN JUBILEJ

Slovensko kulturno društvo Lipa Munchen je v počastitev 10.obletnice samostojnosti republike Slovenije priredilo sobotni poletni piknik. Kulturni program je bil v domeni kulturno prosvetnega društva Rogošovci, iz Slovenije pa so bili tudi kuharji, ki so pripravili značilni bograč in ostale specialitete. Za zabavo je poskrbel Drago, znan kot One Man Band, kakšna je bila udeležba na vrtu v Kolping haus pa se tokrat nismo prepričali osebno, kot smo se na tradicionalnem društvenem poletnem pikniku pred leti.

UPORABNA DEŽEVNICA

Zaradi vse večje potrošnje pitne vode – samo v zadnjih nekaj desetletjih je človeštvo porabo po tej dobrini podvojilo, njene zaloge pa so ostale nespremenjene ali pa so se zaradi vse večje industrializacije in sprememb v naravnem okolju – postaja ta naše največje bogastvo.

Dejanskih korakov za ohranitev količin zdrave pitne vode pri nas je še komaj kaj! A bi jih lahko bilo glede na številne študije, analize in praktične preizkuse, ki so pokazale pozitivne in vzpodbudne rezultate, veliko. Najbolj verodostojen podatek, kako razsipniško se obnašamo do pitne vode tudi Slovenci, so statistični podatki, po katerih vsak prebivalec dnevno v povprečju porabi 120 litrov vode, od tega vsega 4 litre za kuhanje in pitje. Za izplakovanje straniščne školjke na dan porabi kar 32 litrov vode, za kopanje in prhanje še tri litre več, za pranje perila 25 litrov, za telesno nego 10 litrov ter za ostalo čiščenje in zalivanje vrta 14 litrov.

Iz pravkar naštetega je razvidno, da za pitje in kuhanje tudi pri nas potrebujemo samo nekaj procentov vse porabljene pitne vode. Tako bi lahko za vse ostale potrebe uporabljali drugo vodo, ki bi jo lahko nadomestili z deževnico kot mehko vodo, v kateri še ni raztopljenih mineralnih snovi. Kakovost deževnice je seveda odvisna od površine, s katere jo prestrezamo, v prvi vrsti od tega, iz kakšnega materiala je in ali je onesnažena, pa tudi od kakovosti zraka in dežja.

Vedno pa ustreza za izplakovanje stranišč, pranje avtomobilov, zalivanje vrtov, pa tudi za pranje perila, saj njena mehkost vode pride pri tem posebej do izraza!

Z namenom zmanjšanja družinskih izdatkov za vodarino ter racionalnega odnosa do pitne vode in s tem do narave same, je Kovinoplastika iz Murske Sobotice razvila sistem zbiranja deževnice oziroma je dopolnila tehnologijo projekta dvojne vodovodne instalacije, s katero so se že pred več kot desetimi leti začeli ukvarjati v Hamburgu v Namčiji.

Na našem območju letno pade vsaj 1.600 milimetrov padavin na kvadratni meter ter imamo 45 kvadratnih metrov ustreznih strešnih površin. Zbiranje deževnice je naložba za prihodnost, ki se bodo hitro obrestovala, ko se bo voda dražila.

Različice za zbiranje vode, ki jih predlaga Matjaž Pavlinjek, so tri:

Prvi so zbiralniki iz polietilena različnih volumnov: od 200, 500, 700, 1.000, 1.600 ležeči, 2.000, 2.000 ležeči, 3.000 ležeči, 5.000 ležeči ter 5.000 litrov. Druga varianta ponudbe, ki je že dokaj zaokrožena ter že omogoča neposredno zbiranje deževnice, obsega mini komplet, ki se glede na različne volumne rezervoarja deli v troje različnih skupin: mini komplet 2000, mini komplet 3000 ter mini komplet 5000. Številčna vrednost pri vsakem od kompletov obsega velikost zbiralnika vode v litrih, vsi trije kompleti pa poleg rezervoarja obsegajo še filter, peskolov, tesnila za cev ter prehodni kos žleba iz žleba na PVC cev. Tretji ter najbolj zaokroženi sistem zbiranja deževnice – njegova investicija se približa polovici milijona tolarjev, pa je tako imenovani "profi komplet", ki obsega celotni kom-

plet izdelkov, ki so potrebni za sistemsko zbiranje ter tudi neposredno uporabo deževnice v hiši.

Vzporedna vodovodna instalacija je lahko prav tako speljana v različicah: z rezervoarjem izven hiše ter krmiljenjem v hiši, z rezervoarjem v hiši ter varianto, kjer je dotok pitne vode (iz vodovodnega omrežja) ob sušnih obdobjih avtomatiziran.

Pri izbiri rezervoarja moramo biti pazljivi, saj je treba upoštevati tako število družinskih članov, količino porabljene vode na dan. Pri štiričlanski družini bi moral tako biti rezervoar za zbiranje deževnice velikosti od 4.000 do 4.500 litrov.

Za zbiranje deževnice so dobre vse klasične strehe, pokrite z opečnatimi ali betonskimi strešniki. Za to pa niso primerne strehe z bitumensko kritino, saj bi lahko vodo obarvale ter strehe z azbestnim pokrivalom, saj se lahko v rezervoar spirajo tudi drobna kancerogena azbestna vlakna, ki lahko pridejo sčasoma tudi v naše telo.

Da bi lahko s streh zbrano vodo, ki se steka v rezervoar, prečrpali v vodovodno omrežje, se poslužujemo črpalk ali hidroforjev. Tako se vodo iz rezervoarja prečrpava skozi filter v tlačno posodo, od tam dalje pa v cevi (vodovodno omrežje). Višek deževnice preko prelivnega sistema iz rezervoarja izteče v kanalizacijo. Pri tem mora biti premer prelivne cevi večji kot premer dovodne cevi.

Uporabne pa so tudi druge metode prečrpavanja vode, pri čemer je pogoj za dobro delo premagovanje višinske razlike od najnižje do najvišje točke sistema. Pri tem je potrebno biti pazljiv na tlak na najvišji točki sistema, ki še mora biti zadovoljiv.

Voda ne sme priti v rezervoar direktno s strehe, saj se v žlebu navadno nabira listje in druga umazanija, ki lahko poškoduje črpalko in zasmradi vodo. To preprečimo tako, da zbrano deževnico najprej popeljemo skozi sita, kjer se odstranijo najprej grobi delci, zatem pa še skozi več plasti kamna in peska, kjer se voda dokončno prečisti. Klice in druge škodljive sestavine v rezervoarju se uničujejo z uporabo aktivnih ogljenih filtrov.

Geza GRABAR

KMETJE BODO PŠENICO RAJE POKRMILI ŽIVINI, KOT PRODALI POD CENO!

Predstavniki sindikata kmetov Slovenije so nezadovoljni z uklonljivo držo Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije ter Zadružne zveze Slovenije pri pogajanjih glede odkupne cene pšenice z žitarji, zato so s svojimi stališča v zvezi s tem problemom slovensko javnost skušali seznaniti na tiskovni konferenci v Murski Soboti.

Kot trdijo je 26 tolarjev za kilogram pšenice standardne kakovosti nesprejemljiva cena, ki bo gotovo imela za negativno posledico občutno zmanjšanje odkup od napovedanega.

Franc Kučan, pri sindikatu predsednik odbora za poljedelstvo, je lansko izhodiščno odkupno ceno - 26,5 tolarja primerjal z letošnjo - 26 tolarjev, ob tem pa spomnil na inflacijski faktor skoraj dvomestnega števila, rast cen pekarskih izdelkov (kruha celo za trideset odstotkov!), dvig materialnih stroškov na kmetijah ter gnojil in zaščitnih sredstev. Tako kot pred pogajanjem, zagovarja za kmete edino sprejemljivo odkupno ceno pšenice - 27,5 tolarja. Kučan je tudi ponovil, da jim nihče v tej državi ne zna povedati, kako naj na razdrobljenih in majhnih kmetijah pridelujejo po tržnih cenah, se pa od njih terja konkurenčnost velikih in urejenih evropskih posesti ter ovrgel trditve o nizkih odkupnih cenah v evropskih državah.

Ravno zato, ker se "računica" kmetom pri sprejeti odkupni ceni (26 tolarjev) bržkone ne bo izšla, tudi predsednik sindikata kmetov Marjan Gorenc svari, da se kmetje ne bodo tako množično odločali za prodajo pšenice, zato se napovedanemu odkupu 140 tisoč ton gotovo ne bomo niti slučajno približali. Po Gorenčevih navedbah bodo kmetje, ki imajo kombinirane kmetije, tudi zaradi visokih cen ostalih žitaric - ječmen je denimo po 38 tolarjev za kilogram, kuzuza pa po 34 tolarjev, pšenico raje zadržali doma in jo pokrmili živini.

Predstavniki sindikata kmetov, ki se sicer zavedajo liberalizacije trga, vendar nanj ne pristajajo samo na strani surovin kmetij, se ne strinjajo tudi z 90-dnevnim plačilnim rokom za oddano pšenico. Ti so še opozorili, da bodo 140 milijonov tolarjev, kolikor je vlada obljubila za zbiranje oziroma stroške razdrobljenega odkupa, v glavnem pobrali posredniki. Torej tisti, ki bodo odkupili pšenico, to pa so zadruga, ki so po njihovem še vedno preslabo organizirane. Sami so bili brezuspešni tudi pri predlogu, naj bi ta sredstva namenili za zvišanje odkupne cene.

Geza GRABAR

Dan pšenice na SKŠ Rakičan

Tradicionalni strokovni posvet tik pred spravilom najpomembnejše žitarice na slovenskih poljih - pšenice, tudi letos ni izostal.

Tako so na Dnevu pšenice - pod tem naslovom so se pridelovalci, predstavniki stroke, mlinarji, državnih institucij in še kdo, tudi letos srečali na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu ter spregovorili o številnih dejavnikih, ki vplivajo na to kulturo. Po mnenju dr. Stanka Kapuna s soboškega Živinorejsko-veterinarskega zavoda za Pomurje so bili vremenski pogoji tej poljščini v Pomurju, kjer je s pšenico zasejanih več kot 16.000 hektarjev njivskih površin, v primerjavi z lansko sušo precej naklonjeni. Manj padavin v februarju in marcu bo na nekaterih prodnatih tleh po pričakovanju pridelok precej zdesetkalo. Kljub temperaturam, ki so bile zlasti jeseni kar za nekaj stopinj nad dolgoletnim povprečjem ter zelo kratke snežne podlage, pridelok dobro kaže.

Razmere ob setvi ter takoj po vzniku je kot zelo ugodne ocenil tudi Branko Virag, direktor PC Poljedelstvo KG Rakičan, kjer so tej poljščini namenili 1.760 hektarjev, od tega 46 hektarjev jari pšenici. Junjske padavine in nižje temperature so nekoliko upočasnile vegetacijo, kar je po njem ugodno.

Ogled mikro poskusov na polju SKŠ Rakičan

Predstavitev novih poudarkov v pridelovanju strnih žit - opravil jo je prof. dr. Anton Tajnšek z Biotehniške fakultete v Ljubljani, pa je zagotovo marsikateremu pridelovalcu dala vedeti, da pridelki tudi pri pšenici ne rastejo linearno z našimi vlaganji. Zato je potrebno poiskati optimalno razmerje med vlaganji ter dejansko dobljenimi pridelki. Tudi naše pridelovalce pšenice namreč vse večje svetovne globalizacije silijo, da bodo morali že jutri s svetom tekrovati tudi na področju stroškov in cene pšenice. Da bi (p)ostala ta poljščina kljub napovedani ceni 18,5 tolarja za kilogram, kar naj bi se zgodilo že čez nekaj let, tudi na slovenskih poljih dohodkovno zanimiva kultura, so racionalizacija pridelave, ugodna setvena struktura (kolobar), priprava na setev ter racionalizacija gnojenja z dušikom, tisti elementi, ki nam (več) ne bi smeli biti tuji. Kot pravi Tajnšek je zlasti izjemno neugodna setvena struktura pri nas (manj kot tretjina strnih žit ter več kot dve tretjini okopavin - v Evropi je ravno obratno), tisti dejavnik, ki nam onemogoča izvajanje ustreznega kolobarja. Od slednjega pa je najbolj odvisen sleherni pridelok.

Po številčni predstavitvi lanske žetve ter odkupnih pogojev za letos ter glasno pripombo, da mlinarji trdijo, da slovenska pšenica ne ustreza njihovim zahtevam, zato jo morajo uvažati, katero pa si ni upal komentirati prav nihče, je sledil še ogled mikro poskusov pšenice na poljih SKŠ Rakičan ter makro poskusov KG Rakičan.

POMURSKA MLEKARSKA ZADRUGA S PREPOLOVLJENIM ČLANSTVOM

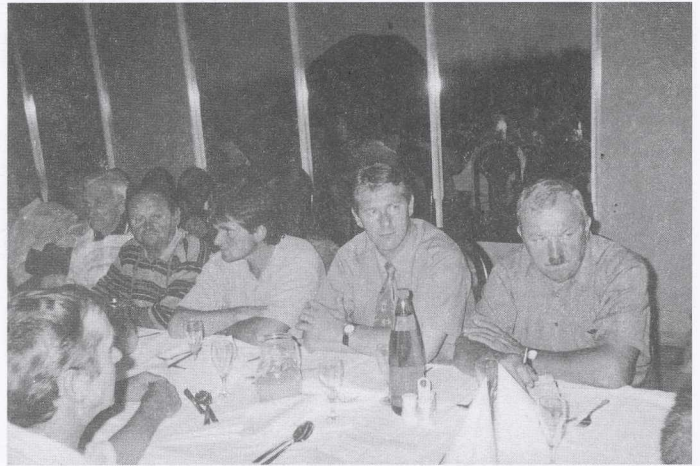
Nakopičene težave v pomurskem kmetijstvu se že nekaj let zrcalijo tudi v njeni mlečni proizvodnji. Kar zadeva pridelavo surovega mleka, so podatki v pokrajini ob Muri iz leta v leto zaskrbljujoči, saj se negativni trendi nadaljujejo na prav vseh ravneh. Kapitalska povezovanja ter s tem zadostna oskrba s surovino – mlekom, tamkajšnji mlečni industriji ter posredno tudi pridelovalcem sicer vlivajo dobršno mero optimizma, po drugi strani pa zlasti mlekarni nalagajo veliko skrb, da ohrani s trdim delom pridobljen (ugoden) položaj.

Po drugi strani pa je veliko odgovornosti tudi na članih Pomurske mlekarske zadruga, ki pridelovalce z obeh bregov Mure interesno povezuje že polnih devet let. Njihovo število se je v tem času več kot prepolovilo, saj jih je trenutno le še 1.955, ob ustanovitvi pa jih je bilo 4.091. Prepolovilo pa se je tudi število krav molznic, saj jih imajo rejci v hlevih le še 10.635. Zaradi neugodne posestne strukture kmetij – več kot 600 je takih, ki redijo od 1 do 4 krave, se bodo trendi upadanja nezadržno nadaljevali.

Kot smo slišali na občnem zboru mlekarske zadruga, pa kljub vsemu količine odkupljenega mleka niso drastično podvržene tako negativnim trendom. Na račun večje mlečnosti je bil namreč odkup v Pomurskih mlekarnah v Murski Soboti s strani pomurskih pridelovalcev mleka v lanskem letu manjši za 4,8 procenta, in je znašal 30,5 milijona litrov, kakovost pa se na nivoju vseh parametrov nenehno izboljšuje ter je že presegla najstrožje evropske parametre na tem področju.

Kot je poudaril Stanko Glavač, predsednik Pomurske mlekarske zadruga, je bila zadruga pri kreditiranju svojih članov tako na področju nabave hladilnikov, plemenskih telic, mlekovodov, molznic, strojev, krmil, umetnih gnojil ter krme, tudi v minulem obdobju zelo aktivna, saj je za omenjena področja namenila več kot 123 milijonov tolarjev, kar pomeni za pridelovalce zelo trden servis, na katerega bodo lahko z gotovostjo računali tudi v prihodnje.

Tembolj, ker imajo na drugi strani zelo resnega partnerja – Pomurske mlekarnice, ki je bil vedno pripravljen prisluhniti nji-

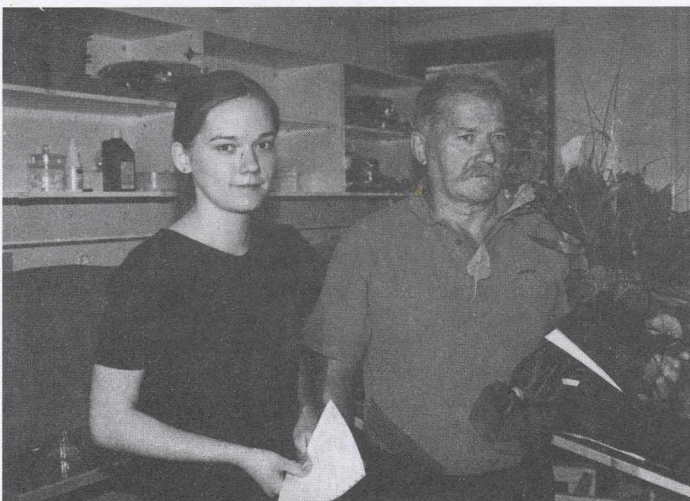
Zaskrbljeni obrazi pomurskih pridelovalcev mleka

hvim težavam ter se jim po svojih močeh tudi prilagoditi. Lansko kapitalsko povezovanje z Mlekarno Ptuj ter Mlekoprometom iz Ljutomera pa soboškim mlekarjem ter vsem pridelovalcem mleka vlija dovolj optimizma in realnega upanja za nadaljnji razvoj in obstoj mlečne industrije tudi v pokrajini ob Muri.

V razpravi – ta je zopet izzvenela v smislu prepričevanja že prepričanih – so se pridelovalci zlasti hudovali nad neugodno kreditno politiko, kateri so podvrženi, še bolj pa nad neživljenjskostjo obveznih zdravstvenih pregledov, ki jih morajo opraviti. Prepričani so namreč, da bi omenjeno določili morale pristojne službe kratkoma ukiniti, saj se menda doslej še ni zgodilo, da kateri od tistih, ki se ga je udeležil, na njem ne bi dobil pozitivnega soglasja. Potemtakem gre samo še za eno obliko odliva kapitala od pridelovalcev v državno blagajno in za nič drugega, so menili. Samo na ta račun bo pomurska regija osiromašena za dodatnih 36 milijonov tolarjev.

Geza GRABAR

REKORDER MED DAROVALCI KRVI JOŽE OŠLAJ S HČERKO MARIJO

Območno združenje Rdečega križa Slovenije v Murski Soboti, ki mora letno zagotoviti od 3600 do 3800 krvodajalk in krvodajalcev za odvzem krvi na transfuziološkem oddelku Splošne bolnice Murska Sobota v Rakičanu, ima v svojih vrstah izjemnega darovalca. 60-letni Jože Ošljaj, sicer doma iz Pucoccev, je 3. julija letos že ob 7. uri zjutraj daroval najžlahtnejšo življenjsko tekočino. To je bilo njegovo že 140 darovanje krvi v humanitarne namene in v svojih 39-ih letih krvodajalstva je doslej daroval že skoraj 60 litrov krvi. Ker mu zdravje dobro služi, bo to poslanstvo, iz izrecno solidarnostnih in humanih namenov, nadaljeval vse do 65. leta starosti.

Jože Ošljaj je kri prvič daroval v času služenja vojaščine v Zagrebu, leta 1962, ko so se tedaj za to akcijo odločili vsi slovenski fantje v vojaški suknji. In temu humanemu pozivu je ostal zvest še v času poznejšega študija veterine v Ljubljani ter še pozneje po vrnitvi v Prekmurje. Sedaj že njegovim stopinjam krvodajalca sledi tudi hčerka Marija, ki dela kot medicinska sestra na Urološki kliniki v Ljubljani. Na jubilejni odvzem je svojega očeta pripeljala ter sama darovala kri v humanitarne namene že četrtič.

Od letošnjega aprila je Jože Ošljaj nosilec zlatega častnega znaka Rdečega križa Slovenije, ki ga je prejel v okviru slovesnosti svoje krajevne organizacije Rdečega križa v Puconcih.

70 LET GASILCEV IZ POLANE

Gasilci in krajanje Polane pri Murski Soboti so prvo nedeljo v juliju pripravili svečanost, s katero so počastili sedem desetletij aktivnega dela tamkajšnjega gasilskega društva.

Vabilu na veliko gasilsko slavo s kulturnim programom domače mladine se je odzvalo kar trinajst gasilskih društev, poleg soboške gasilske zveze so bila med njimi tudi iz sosednje občine Puconci. Med številnimi gosti in drugimi obiskovalci pa velja posebej izpostaviti predsednika Gasilske zveze Slovenije Ernesta Eöryja, ki je bil tudi slavnostni govornik.

Najzaslužnejši gasilci in drugi posamezniki so dobili priznanja, nekateri pa so bili tudi odlikovani

Prvi mož slovenskih gasilcev je izpostavil neprecenljivo bogastvo, ki ga ima slovenska država v več kot 1.400 gasilskih društvih. Ti tako za lokalno skupnost, podjetja in druge ustanove, ne predstavljajo samo finančno breme, temveč so ob skrbi za požarno varnost, posredovanje ob najrazličnejših nesrečah, kljub drugačnim časom in novim vrednotam v slehernem okolju – tako kot nekoč, še vedno tudi gibalo razvoja in napredka. Zato je ostro obsodil tiste, ki trdijo, da so gasilci le nepotrebna folklor.

Tudi predstavnik glavnega pokrovitelja prireditve – soboške območne enote Zavarovalnice Triglav – direktor Rudi Cipot, je spomnil, da vse bolj korakamo v čase polnih sprememb, kjer se spreminjajo tudi človeške vrednote. Po njegovem ostajajo le redke vrednote in med njimi je gotovo vrednota pomagati sočloveku, torej plemenitost gašenja. Pohvalil je gasilce, s katerimi zavarovalnica že po tradiciji dobro sodeluje. Gasilci namreč zmanjšujejo socialno tveganje ljudi ter skrbijo za ohranitev polne vrednosti premoženja. Zato gasilcem pomagajo v polni meri, saj samo soboška območna enota za po-

murske gasilce vsako leto nameni več kot sto milijonov tolarjev.

Polanskim gasilcem pa sta ob jubileju čestitala tudi predstavnika MO Murska Sobota Stanislav Wolf ter soboške gasilske zveze Andrej Smodič, ki sta kljub novim izzivom in novim dolžnostim prepričana, da bo gasilstvo tako pomembne uspehe želo tudi v prihodnje.

Tajnik društva Janez Car pa se je sprehodil skozi 70 let polanskega gasilstva. Čeprav so se prvi zametki društva kot pomoč v sili v tem majhnem kraju pojavili že leta 1895 ter se leta 1902 krajanje prvič organizirano nastopili na gasilski vaji v Murski Soboti, v lesenem orodišču pa so hranili tudi ročno brizgalno in drugo opremo, je do uradne ustanovitve društva prišlo šele v začetku leta 1931. Leta 1936 so se polanski gasilci skupaj s krajanje lotilo gradnje prvega gasilskega doma, kar so tudi uresničili. Po vojni, ko je bilo gasilstvo tudi v Polani deležno številnih sprememb in hitrega razvoja, se je nekaj časa združilo s sosednjim iz kraja Predanovci. Leta 1955 je društvo kupili prvo orodno gasilsko vozilo, ob motornih brizgalnah v začetku 60. in 70. let, so leta 1981 v garažo novozgrajenega vaško-gasilskega doma postavili novo orodno vozilo. Dom so svečano predali namenu leto zatem, leta 1983 pa so razvili nov društveni prapor. Vaško-gasilski dom ima sedanjo podobo iz leta 1989, ko so ga razširili na kar 800 kvadratnih metrov uporabnih površin. V juliju leta 1998 pa so bili bogatejši za novo orodno vozilo, ki je tačas v fazi opremljanja z najnovejšo tehnologijo. Kakor vedno doslej, so tudi v tej akciji polni optimizma.

Na koncu sta predsednik domačih gasilcev Štefan Škrilec ter prvi mož slovenskih gasilcev Ernest Eöry najzaslužnejšim posameznikom, organizacijam in društvom podelila še priznanja in odlikovanja.

Poleg številnih so bili z republiški priznanji GZS nagrajeni tudi gasilski veterani, in sicer: Štefan Korpič, Koloman Pavel, Janez Sever, Jože Marič, Ludvik Časar, Štefan Pavel in Štefan Cipot; republiška odlikovanja pa so prejeli: Karel Gyergyek, Franc Barbarič, Branko Cipot, Štefan Škrilec, Štefan Pavel ter PGD Polana.

Častni gostje na prireditvi, med njimi tudi predsednik GZS Ernest Eöry (drugi z leve)

Gasilci na občinskem tekmovanju pokazali dobro pripravljenost

Gostitelji tradicionalnega občinskega tekmovanja Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota – gasilci iz Satahovec, so se izkazali kot dobri organizatorji.

Na tamkajšnjem nogometnem igrišču ter na bližnji zelenici so namreč vzorno pripravili tekmovališče, brezhiben je bil tudi sam potek tekmovanja ter prijeten zaključek, tako da jim lahko pripišemo najvišjo oceno.

Najmlajši - pionirji, so tekmovali v vaji z vedrovko. Nekateri so gotovo šele prestopili prvo šolsko stopnico, mnogi pa so bili še mlajši.

Bodoči naraščalniki v gasilskih vrstah – pionirji – so tekmovali v vaji z vedrovko ter v prenosu vode, mladinska enota v mokri vaji ter štafetnem teku, članice ob mokri vaji še v vaji raznoterosti, moške članske ekipa pa v hitri mokri vaji oziroma mokrem trodelnem napadu, v vaji raznoterosti ter v razvrščanju.

Članska ekipa v vaji mokrega trodelnega napada.

Vse ekipe so pokazale dobršno mero izurjenosti in strokovne usposobljenosti, tako da so lahko v slehernem kraju odkoder prihajajo, nanje upravičeno ponosni. Najboljši pa je vedno lahko le eden. Za desetino mladincev, kjer je tekmovala edina ekipa domačega društva ter članice, ki so jih ponovno predstavljale le gasilke iz Černelavcev, je bil zmagovalec znan že vnaprej. Kljub vsemu sta se ekipi srčno borili s časom, svojo pravo vrednost pa bi lahko lažje primerjali s konkurenco. Predstavniki soboške gasilske zveze s predsednikom Jožetom Pintaričem ter poveljnikom Štefanom Verešem, pa so lahko zelo ponosni na mladi rod gasilcev, katerim se je vedno posvečalo veliko pozornosti. Vsi se še kako dobro zavedajo, da

PGD Rakičan - zmagovalna ekipa med člani A, ki je tudi v absolutnem točkovanju zbrala največje število točk

prav ti predstavljajo široko bazo, iz katere bo gasilstvo v prihodnje črpalo svoje bodoče kadre. Trenutno na območju soboške občine delujejo pionirske desetine znotraj štirih društev; v Černelavcih kar dve desetini. Rezultati na občinskem tekmovanju so pokazali njihovo izjemno izenačenost, saj je bil razpon petih desetih manj kot devet točk. Na koncu so bili mladi gasilci iz Markišavcev za tri točke boljši od svojih vrstnikov iz Kroga, na tretje mesto pa se je uvrstila I. ekipa Černelavcev.

V konkurenci članov A pa so nastopile desetine iz vseh devetih društev mestne občine. Po pričakovanju je prvo mesto in prehodni pokal pripadel gasilcem iz Rakičana, ki so bili na koncu za sedem točk pred gasilci iz Murske Sobote, na tretje mesto so se uvrstili Kupšinci, Černelavci so zasedli četrto, Bakovci peto mesto. Med petimi ekipami članov B (povprečna starost nad 30 let), kjer so nastopili tudi predstavniki edinega industrijskega gasilskega društva v mestni občini – iz tovarne Mura, pa so zmago slavili Markišavci pred Mursko Soboto in Černelavci.

Najboljše ekipe so se uvrstile na septembersko regijsko tekmovanje, ki bo za desetine mlajših kategorij v Lipovcih, za članske pa v Gerlincih.

Geza GRABAR

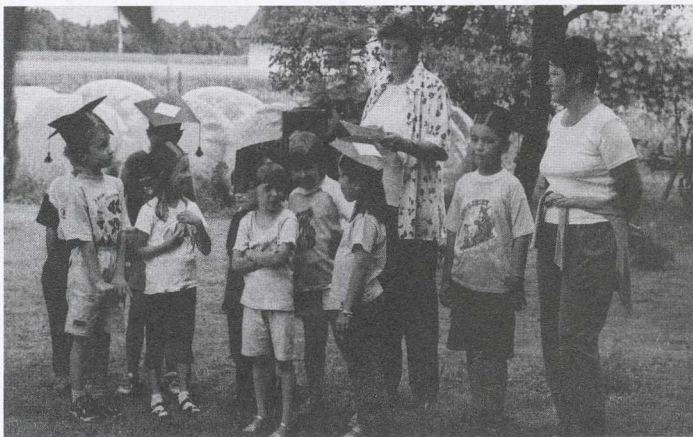
Mentorji so imeli z mladimi pred samim tekmovanjem največ dela. Tudi za sam nastop jih je bilo treba pripraviti.

LETOVANJE V BAŠKI IN PLAVANJE V BAZENIH

Tudi letos pomurski otroci iz socialno ogroženih družin in tisti z zdravstvenimi težavami letujejo v počitniškem domu Dane Šumenjak v Baški na otoku Krku. V organizaciji Centra za socialno delo Murska Sobota izvajajo dva programa, izmene pa so 12-dnevne.

Tisti, ki ne bodo vključeni v omenjena programa, ali na kak drug način prišli na sončni otok v Jadranskem morju, ter tako ne bodo imeli možnosti zaplavati v slani vodi, se bodo morali zadovoljiti s sladko, in upajmo, da ne preveč klorirano vodo v bazenih.

V soboškem letnem kopališču so v dopoldanskih urah organizirani plavalni tečajji za otroke. Osnovnošolci in dijaki pa se lahko vključijo tudi v raziskovalne tabore, ki jih pripravljajo šole v sodelovanju z regionalnim centrom Zveze za tehnično kulturo ter drugimi organizacijami.

Potočkovi "maturanti" z vzgojiteljicama Frido in Ljubo

VETER V LASEH S ŠPORTOM PROTI DROGI

V množično vseslovensko akcijo Veter v laseh – s športom proti drogi, so se tudi letos vključili mladi z osnovnih šol v Mestni občini Murska Sobota. Prireditelja akcije sta bila Športna zveza Mestne občine Murska Sobota ter pristojna služba mestne občine za šolstvo.

Na obnovljenem večnamenskem asfaltnem igrišču TVD Parti-

Sporočila mladih proti drogi

DOBRO OBISKANO SOBOŠKO KOPALIŠČE

V soboškem mestnem kopališču v Fazaneriji je zlasti v teh vročih poletnih dneh velika gneča. Med tednom prevladujejo mlajši kopalci, ki uživajo zaslužene počitnice, ob koncu tedna pa se za kopanje odloči tudi precej odraslih.

Ti se včasih hudujejo nad razigranimi mladimi kopalci, ki se čestokrat ne držijo pravil, kje smejo skočiti v vodo in kje ne. Reševalci iz vode vsega ne vidijo, pa naj se še tako trudijo...

Med mladimi je daleč največ zanimanja za nogomet. To je bilo več kot očitno tudi na prireditvi Veter v laseh - s športom proti drogi

zan v Mladinski ulici v Murski Soboti so se mladi najprej likovno izražali oziroma so s kredami risali na tematiko škodljivosti droge za človekovo življenje. S številnimi risbami, gesli in prošnjami, so opozorili na nevarnost in posledice jemanja drog in drugih poživil.

Kasneje pa so se pomerili še v množičnih športih – košarki in malem nogometu, za tekmovanje v rolanju pa ni bilo dovolj zanimanja.

Aktivnih udeležencev na prireditvi je bilo tudi letos blizu dvesto.

Geza GRABAR

Pol stoletja Zveze hokeja na travi Slovenije

V niz pomembnih letošnjih obletic sodi tudi pol stoletja od ustanovitve Zveze za hokej na travi (ZHNT) Slovenije. Slovesnosti, ki so bila ob tem pomembnem jubileju v prvi polovici junija, so potekale v Murski Soboti in njeni okolici. Kraj ni bil izbran naključno, saj je sedež zveze že več kot 30 let v prekmurski prestolnici, prav v teh krajih pa je tudi največ aktivnih klubov, ki so vodilni tudi na tekmovalnem področju. S svojimi odličnimi nastopi so ti ime Slovenije ponesli daleč po svetu.

S tiskovne konference ob 50-letnem jubileju (od leve): Jože Črnko, Stanko Kerman in Borut Premzel

Zgodovinski viri pričajo, da se je sicer hokej na travi najprej začel igrati v Ljubljani, in sicer že med obema vojnama, ponovno pa leta 1949. Pobudnik za to zanimivo in plemenito igro v Murski Soboti in Pomurju pa je bil mladi in vsestranski odlični športnik - profesor športne vzgoje Evgen Titan, ki je aktiven še danes. Bilo je to jeseni leta 1956.

Veteranska reprezentanca Slovenije, ki je v Moravskih Toplicah igrala proti Hrvaški

Prav Titan je kot študent DIF-a v Beogradu že jeseni leta 1948 začel hokej na travi igrati za tamkajšnje klube, v tem športu pa je večkrat nastopil tudi za reprezentanco bivše Jugoslavije. Kot aktivni igralec več kot 30 let, kasneje pomemben športni delavec, je v začetku 90-ih let bil dve leti tudi na čelu nacionalne hokejske zveze.

Osrednji dogodek praznovanja 50. obletnice ZHNT Slovenije je bila slavnostna seja v salonu Murske republike v restavraciji Zvezda v Murski Soboti, kjer je bil slavnostni gov-

ornik prav začetnik te igre v pokrajini ob Muri, čigar bogato športno udejstvovanje je bilo v veliki meri usmerjeno prav v ta šport. Na seja so najzaslužnejšim posameznikom, klubom in sponzorjem podelili tudi plakete. Najvišji priznanji - zlato plaketo - sta prejela profesor Evgen Titan ter dolgoletni aktivni igralec in športni delavec Ludvik Zelko.

Ob zlatem jubileju sta Ludvik Zelko in športni novinar Feri Maučec izdala tudi obsežno publikacijo pod naslovom Zgodovina hokeja na travi v Sloveniji. Knjiga, ki obsega skoraj sto strani bogatega slikovnega in tekstovnega gradiva in je pomemben pisni vir za prihodnje rodove, je razdeljena na več delov. V uvodnem je od pozdravnih besedah predsednika Zveze hokeja na travi Slovenije Boruta Premzla, predsednice Mednarodne hokejske zveze (FIH) Else van Brede Vriesman ter predsednika Evropske hokejske zveze (EHF) Alaina Daneta, osrednji del obsega prispevek prof. Evgena Titana. Zgodovino hokeja na travi pri nas je predstavil v prispevku pod naslovom Iz Grajske ulice do olimpijskega stadiona. V drugem delu je Ludvik Zelko predstavil hokej na travi v Sloveniji od leta 1949 do 1991, v tretjem pa Feri Maučec ta šport v samostojni Sloveniji. Številni avtorji, v glavnem nekoč aktivni igralci, so v četrtem delu predstavili razvoj hokeja v klubskih sredinah: od Murske Sobotice, Celja, Lipovca, Predanovca, Ljubljane do Moravskih Toplic, predstavljena pa je tudi preglednica slovenskih prvenstev in pokalnih tekmovanj za člane od leta 1952 do 2000; v petem pa so predstavljena imena vseh dobitnikov plaket ob 50. letnici.

Evgen Titan in Ludvik Zelko - za svoje dolgoletno in požrtvovalno delo sta ob 50. letnici ZHNT Slovenije dobila najvišje priznanje - zlato plaketo.

tanca. Ženske so igrale z vrstnicami iz Slovaške in Hrvaške, mladinci pa Madžari in Slovaki

Ob jubileju so bila na igrišču z umetno travo v Moravskih Toplicah (tako igrišče že od leta 1993 kot prvi v Sloveniji premorejo v Lipovcah, leto zatem pa so ga zgradili tudi v Predanovcah), tudi številna reprezentančna srečanja. Slovenski veterani so se pomerili z vrstniki iz sosednje Hrvaške, članska vrsta z Madžarsko in Hrvaško, prvič pa sta nastopili še slovenska ženska in mladinska moška reprezentanca.

VESELI VETER PRED 50-LETNICO

Taborniško društvo rod Veseli veter v Murski Soboti je bil ustanovljen 20. maja 1952 na takratni Gimnaziji kot taborniški odred Veseli veter. Tako se letos skozi vse leto taborniki in tabornice tega roda vestno pripravljajo na jubilej, ki ga bodo proslavili 20. maja prihodnje leto.

Tako so ob letošnjem Svetovnem dnevu Zemlje, ki se ga še vedno slavi tudi kot Dan slovenskih tabornikov, pripravili kar v soboškem mestnem parku 2. taborniški festival. Žal tudi letos niso imeli sreče z vremenom, zato je bilo obiskovalcev nekoliko manj. Vsak vod je pripravil izdelke iz naravnega materiala za obiskovalce, ki so darovali prostovoljne prispevke, na ogled pa so bili še plakati s fotografijami iz akcij. Pripravljena je bila kreativna delavnica, ki je navdušila obiskovalce, v propagandnem šotoru pa je bil na voljo ves propagandni material ter zid želja, da je vsak izmed sodelujočih lahko zapisal svojo misel ali željo.

Območna organizacija Zveze tabornikov Slovenije za Pomurje je v sodelovanju z ljutomerskim rodом Vedri Prleki organizirala območni mnogoboj za medvedke in čebelice. Sodelovali sta ekipi obeh najmlajših starostnih kategorij roda Veseli veter iz Murske Sobote, pa tudi Vedri Prleki iz Ljutomera in Vidre iz Lendave oziroma Bistrice.

Na državnem mnogoboju, 9. in 10. junija, v Zrečah sta sodelovali dve ekipi gozdovnic in gozdovnikov iz roda Veseli veter. Vod Snežne sove (Jure, Rok, Sara, Jernej, Matjaž in Samo z vodnikom Alešem Cipotom) je dosegel šesto mesto, vod Mavrični volkovi (Miha, Mitja, Tadeja, Iva in Tadej z vodnikom Miho Fišerjem) je osvojil deveto mesto med skupno enajstimi ekipami. Na tovrstnem tekmovanju so soboški gozdovniki in gozdovnice sodelovali prvič in osvojili 50 odstotkov vseh možnih točk.

Ustvarjalno na 2. taborniškem festivalu

Pol stoletja taborništva

Taborniško društvo rod Veseli veter iz Murske Sobote bo prihodnje leto slavilo "Abrahama" – pol stoletja svojega delovanja na levem bregu reke Mure.

INVALIDI KAR MEDNARODNO

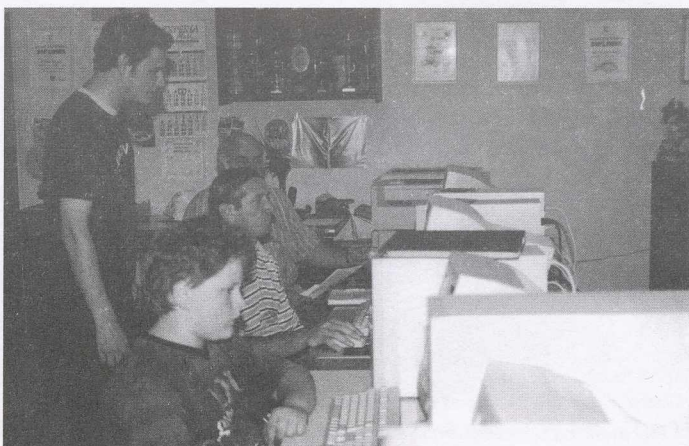

Vrtno kegljanje je priljubljena športna disciplina invalidov

V začetku julija je delegacija (oziroma člani športne komisije) Medobčinskega društva invalidov Murska Sobota bila na mednarodnem posvetovanju invalidov o športu v avstrijskem Kapfenbergu. Tako bo delegacija avstrijskih organizatorjev posveta sredi julija letos na obisku v Murski Soboti, ko bo tu potekalo meddržavno srečanje invalidov Slovenije in Madžarske.

Soboški invalidi so namreč sodelovali na mednarodnem športnem srečanju invalidov v Sombotelu (Szombathely) in člani tamkajšnjega invalidskega društva Vasakarát jim 14. julija vrnejo obisk. Večina športnih tekmovanj bo potekala v soboškem Dijaškem domu, nekatera pa tudi pri soboškem Domu upokojencev, kjer je igrišče za vrtno kegljanje.

PARAPLEGIKI Z RAČUNALNIKI

Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije, je v prvi polovici julija organiziralo računalniški tečaj za svoje člane. V tečaj se je vključilo 10 članov, ki so svoje vedenje o računalniški tehnologiji spoznavali 50 ur. Pet jih je bilo vključenih v začetniški, druga polovica v nadaljevalni tečaj. Tako so 10 dni pod vodstvom Igorja Lebarja, vojaka na civilnem služenju vojaščine, združevali prijetno s koristnim ob računalnikih v svojih društvenih prostorih v Murski Soboti, Ulica arhitekta Novaka. Najmlajši udeleženec je bil 10-letni Andrej Gorza iz Čepincev, ki mu je Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije ob 50-odstotnem deležu Zveze paraplegikov Slovenije podarilo računalnik.

ODLIČNI DOSEŽKI NA ATLETSKIH TEKMOVANJIH V MURSKI SOBOTI

V minulih tednih je bilo na atletskem stadionu pri OŠ I kar nekaj odmevnih atletskih tekmovanj, kjer so prišli na svoj račun predvsem mladi.

Ena največjih atletskih prireditev pred krosom Dela, ki bo sredi oktobra v mestnem parku v Murski Soboti s startom in ciljem na atletskem stadionu, pa bo atletski miting ob občinskem prazniku, 11. julija.

Potrđitev prijave pred štartom mladinskih štafet

Pred koncem šolskega leta se je v Murski Soboti hkrati odvijal mali in veliki pokal v atletiki za osnovne šole ter prvenstvo v atletiki za srednje šole. Obe tekmovanji sta bili regijskega značaja.

Čez 300 mladih se je pomerilo tako v tekaških in tehničnih disciplinah, najboljši pa so se uvrstili na zaključno državno prvenstvo osnovnih oziroma srednjih šol.

23. junija pa je AK Pomurje pripravil tradicionalni atletski miting Priložnost za mlade. Moči je merilo 270 atletov iz Slovenije in Hrvaške. Prvič pa je bila na tekmovanju na sporedu tudi disciplina skok s palico, katero opremo je stadion dobil v začetku letošnjega leta. Domači atleti so na mitingu dosegli kar posamičnih zmag ter dve v štafetah. V suvanju krogle je med učenci zmagal Renato Felkar, med mlajšimi mladinci pa Gregor Lenarčič. V teku na 60 metrov je v kategoriji učencev zmagoslavil Gregor Kranjec, na 100 metrov pri mlajših mladincih Aleš Kociper, na 300 metrov med učenkami Amela

Najboljše na srednješolskem prvenstvu v štafetnem teku 4 x 100 metrov. Priznanja podeljuje predsednik AK Pomurje Bela Pavlič

Štart teka na 300 metrov na atletskem mitingu

Zekovič, pri članih Samo Pelcl ter na 800 metrov pri starejših mladinkah Polonca Horvat; v skoku v višino je bila v kategoriji učenk najboljša Karmen Grnjak, v kategoriji mlajših mladincev Miha Žalig ter članov Davorin Čeleš. Zmagali sta še štafeti učenk in učencev v disciplini 4 x 100 metrov.

Geza GRABAR

ODMEVNI REZULTATI

Na finalu Atletskega pokala Slovenije za člane in članice, ki je bilo v Celju, so atleti in atletinje AK Pomurje osvojili kar troje odličij. Sonja Roman je namreč postala zmagovalka tako na 1.500 (4:24,18) kakor 800 metrov (2:06,59); s skoku v višino pa je Davorin Čeleš s preskočenimi natanko 200 centimetri osvojil drugo mesto.

Med ostalimi rezultati velja omeniti še 4. mesto in pomurski rekord moške štafete 4 x 100 metrov, za katero so tekli Aleš Kociper, Tomaž Horvat, Tadej Šiftar in Damjan Špur, peto mesto Mihe Žaliga v skoku v višino ter sedmi Polonca Horvat na 800 metrov in Radovana Jakanoviča v skoku s palico.

Na državnem prvenstvu za mlajše člane in članice (do 23 let) v Novi Gorici, pa je klub bogatejši še za dve odličiji. Polonca Horvat je namreč v teku na 1.500 metrov (4:58,98) osvojila 2., Davorin Čeleš pa v skoku v višino (200 cm) 3. mesto. Samo Pelcl je v teku na 400 metrov pristal na 6., v teku na 200 metrov pa na 9. mestu.

Spodbudni rezultati pa so prišli tudi z absolutnega državnega članskega prvenstva v Mariboru, saj so pomurski atleti osvojili kar tri odličja.

Sonja Roman je postala državna prvakinja v teku na 800 metrov

(2:06,35), skakalec v višino Davorin Čeleš (205 cm) in moška štafeta v sestavi Jože Andrejč, Tomaž Horvat, Samo Pelcl in Aleš Kociper pa so osvojili tretji mesti in bronasto medaljo. Štafeta je za vsega 13 stotink sekunde zaostala za rezultatom z nedavnega finala APS, ko je tekla zavidanja vrednih 43,01.

Polonca Horvat je v teku na 1.500 metrov pristala na nevhvaležnem četrtem mestu, za nameček pa je tekla svoj osebni rekord (4:49,40), v teku na 800 metrov pa je bila šesta. V skoku v višino je Miha Žalig preskočil 190 centimetrov in bil peti, Aleš Kociper pa na 200 metrov z novim osebnim rekordom 22,54 šesti. Tjaša Hujs je bila na 800 metrov deveta, vedno boljši Jože Andrejč pa je bil z osebnim rekordom 22,97 na 200 metrov 11, na 400 metrov pa 15. Samo Pelcl pa je v isti disciplini pristal na zanj skromnem 16. mestu.

V teh dneh so dobre novice prišle tudi iz Zagreba, kjer je na tradicionalnem Hanžekovičevem memorialu na 1.500 metrov odlično tekla Sonja Roman, saj je z rezultatom 4:14,01 dosegla osebni rekord ter izpolnila normo za nastop na svetovnem prvenstvu za mlajše člane in članice, ki bo v Amsterdamu na Nizozemskem. V kako močni konkurenciji je Romanova tekla, pove tudi njena uvrstitev na mitingu - 6. mesto.

11. KOLESARSKI MARATON

66-letna Helena Senčur in 76-letni Anton Topolovec iz Murske Sobote sta bila letos najstarejša udeleženca 11. tradicionalnega rekreativnega kolesarskega maratona, ki ga je s startom in ciljem v Moravskih Toplicah 17. junija pripravil Kolesarski klub Tropovci. Najmlajša med vsemi sta bila 10-letna Mateja Čarni in 8-letni Dominik Smolkovič, Jože Dajč (125 kg) je bil najtežji, Mirko Kavaš (164 cm) najmanjši, svoj rojstni dan je kar na kolesu proslavil Matevž Jarc. Na velikem maratону (Velika Ajda - 102 km), malem maratónu (Mala Ajda - 32,5 km) ter na Družinski Ajdi - 10,5 km je z 20 kolesarji bila najštevilčnejša skupina Sky star iz Ljubljane.

Športni ribolov paraplegikov

Leon Jurkovič, član Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije s sedežem v Murski Soboti, je osvojil zlato medaljo na tekmovanju v športnem ribolovu 7. julija letos. Tekmovanje paraplegikov petih slovenskih društev so pripravili Pomurci v rezervatu ribiškega centra Zgornje Konjišče. Skupno se ga je udeležilo 25 tekmovalcev, od tega dve tekmovalki.

2. mesto je osvojil Matjaž Antlejš (Celje) in 3. mesto Slavko Dunaj iz Pomurja. Ekipno zmago s pokalom so osvojili Celjani pred II. ekipo Pomurcev, Mariborčani, I. ekipo Pomurcev in Korošci.

Milan Koren prejema medaljo za 3. mesto v Zgornjem Konjišču

TURNIR V MALEM NOGOMETU

Uprava za obrambo Murska Sobota, katere vodja je Anton Kosi, je 5. julija letos pripravila v Športno rekreacijskem centru v Nemčavcih srečanje svojih zaposlenih s predstavniki istih služb iz sosednje Madžarske. Tako so se na turnirju v malem nogometu delavcev za zaščito in reševanje pomerile tri madžarske ekipe (Železne in Zalske županije ter podjetja Zala Volan) in dve domači ekipi (Mestne občine Murska Sobota in Uprave za obrambo Murska Sobota).

V času rekreacije oziroma igranja nogometa pa so strokovni delavci opravili posvet o letošnjih jesenskih aktivnostih: priprave na dve večji vaji enot CZ sosednjih držav. Oktobra naj bi na reki Muri pripravila sosednja Hrvaška (s sodelovanjem slovenskih in madžarskih ekip CZ) vajo zbiranja plavajočih nevarnih snovi na vodi pri Sv. Martinu, Uprava za obrambo M. Sobota bo z regijskim poveljstvom CZ za Pomurje novembra pripravila v Petišovcih vajo reševanja ob izbruhu večjih količin naravnega plina.

Za konec pa še rezultati turnirja: Ekipa Zala Volan je premagala ekipo CZ Železne županije z rezultatom 7:0. Ekipa CZ Zalske županije je premagala ekipo Mestne občine Murska Sobota in Uprave za obrambo Murska Sobota s kar 8:1 in tudi Uprava za obrambo Murska Sobota je zmagala z rezultatom 8:1, in sicer proti ekipi Mestne občine Murska Sobota. Tako je Uprava za obrambo Murska Sobota zaigrala za 3. mesto proti ekipi CZ Železne županije in izgubila z rezultatom 3:6. V finalnem obračunu za 1. mesto pa sta se srečali madžarski ekipi Zala Volan in CZ Zalske županije. Zmago je z rezultatom 7:2 slavila ekipa Zala Volan.

Ribiška družina Murska Sobota je bila v dneh od 22. do 24. junija odličan gostitelj 9. tabora mladih ribičev Pomurja, ki je potekal pri Ribiškem domu in gramoznici ob Bakovski cesti. Udeležilo se ga je 37 mladih ljubiteljev ribištva iz ribiških družin Gornja Radgona, Lendave, Ljutomera in Murske Sobotice s svojimi štirimi mentorji. S to, dosedanjo rekordno udeležbo je bil izredno zadovoljen vodja tabora, Štefan Gjergjek, ki je pri Ribiški družini Murska Sobota posebej zadolžen za delo z mladimi ribiči.

Po dva taborjana iz vsake sodelujoče ribiške družine bosta udeležena letošnjega republiškega ribiškega tabora v Bohinju, organizatorica 10. jubilejnega tabora mladih ribičev Pomurja bo prihodnje leto Ribiška družina Gornja Radgona.

A K R O 2 0 0 1

Letališče v Rakičanu je bilo 7. in 8. julija prizorišče državnega prvenstva v akrobatskem letenju, domačini pa so na njem dosegli vrhunske rezultate.

Skupinski posnetek z državnega prvenstva v akrobatskem letenju pred hangarjem na letališču v Rakičanu.

Peter Podlunšek je prvi v kategoriji Advanced, ekipa akrobatskih pilotov s trenerjem Danielom Antičem in peto uvrščenim Emilom Šerugo, v kategoriji Intermediate pa je tako pozirala s pokali pred letalom.

Na zmagovalno stopničko se je v kategoriji Sportsman in Intermediate povzpel Marjan Gujt.

SONČEK NA OTVORITVI IGRIŠČA TVD PARTIZAN

Malčki iz soboških vrtcev so se v okviru projekta Sonček predstavili na otvoritvi športnega igrišča pri TVD Partizan v Murski Soboti, o kateri smo pisali v

prejšnji številki občinskega glasila. V tej pa objavljamo fotografiji malih kolesarjev in rolkarjev, ki so navdušili s svoji spretnostjo

Foto: Geza GRABAR

SKUPNI REZULTATI IN CILJI

Slavnostna seja mestnega sveta ob občinskem prazniku ni bila 16. ampak 13. julija in čeprav je bil za nameček še petek, je minila v prijetnem vzdušju. Vodil jo je predsedujoči v mestnem svetu Rudolf Horvat, podžupan.

Župan Anton Slavic je v priložnostnem nagovoru, pred vročevanjem občinskih priznanj povedal, da je izpolnil predvolilne obljube ter nanizal ključne investicije v svojem mandatu. Izpostavil je, da v mestni občini ni več ne asfaltirane ceste, da ima Veščica celo kolesarsko stezo in bomo dobili avtocesto. Pa tudi kako daleč je s plinifikacijo v mestni občini, za katero je doslej investitor porabil milijardo, medtem ko so ostale investicije vredne štiri milijarde občinskih proračunskih sredstev. Za dobro sodelovanje se je zahvalil tako poslancu v državnem zboru, svetnikom kot mestni upravi, ter poudaril, da gre za skupne rezultate in cilje. Med gosti smo na letošnji občinski proslavi zasledili nekaj znanih obrazov, zaploskali pa letošnjemu častnemu občanu Mikiju Mustru, ki se je vidno ganjen zahvalil tudi v imenu prejemnikov občinskih plaket. Dobili sta jih četrta in druga soboška osemletka ter srednja strojna in poklicna šola. Slednja za stoletnico obstoja, druga za polovico manj in posebna šola za pedagoško delo z drugačnimi in socialno ogroženimi učenci ter za strokovno pomoč učencem integralnega pouka po drugih soboških osnovnih šolah.

V kulturnem programu je zapela, počitniško številčna šibka dekliška vokalna skupina Bel Canto. Brigita Perhavec je prebirala obrazložitve, opazno domiselna pa je bila okrasitev odra v grajski dvorani, kjer je slavnostna seja potekala.

Brigita BAVČAR
Foto: Jože POJBIC

Slavnostni govornik je bil tudi letos župan Mestne občine Murska Sobota, Anton Slavic

Častni občan mestne občine je letos postal mojster animacije Miki Mustar, akademski kipar, ki je upodobil Štefana Kovača (kip pred kinom Park) in mnoge junake stripa. Za svoje življenjsko delo je prejel tudi letošnjega medijskega viktoria

Marija Pavlič, ravnateljica četrte osemletke v Murski Soboti, žena načelnika za finance, prejema občinsko priznanje

Ob petdesetletnici obnovljene stare šole (s podružnico v Krogu in novim oddelkom na Prešernovi ulici) je plaketo prejel ravnatelj druge osemletke Ludvik Nemeč

Ob stoletnici nekdanje vajeniške šole je plaketo prejel ravnatelj sedanje Srednje strojne in poklicne šole Ludvik Sukič

